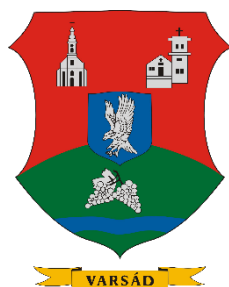

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Varsád

Község Önkormányzata

2025-2030.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	70
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
1. A HEP IT részletei	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	78
Jövőképünk.....	79
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. Megvalósítás	87
3.1 A megvalósítás előkészítése	87
3.2 A megvalósítás folyamata	87
3.3 Monitoring és visszacsatolás	90
3.4 Nyilvánosság.....	91
3.5. Érvényesülés, módosítás.....	93
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint elkészítve, Varsád Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Varsád község közel 800 éves település. Statisztikákból, visszaemlékezésekből tudjuk, hogy hajdan virágzó település volt, ahol az emberek földművelésből, állattenyésztésből éltek, igen szépen. Volt a falunak vágóhídja, hatósági húsboltja, szikvíz üzeme, tejgyűjtője, jól működő termelősövetkező, iskolája. Szinte minden család rendelkezett gyümölcsösrel, szőlő ültetvényrel a hozzá tartozó présházzal és házi kerttel. Volt iskolája 7 tanárral, államigazgatási szerve 6 hivatalnokkal.

A hetvenes évek elején általános jelenségnek számított a körzetesítés, amely igen hátrányosan érintette a falu gazdasági és kulturális életét. A rendszerváltás után az egyetlen helyi munkalehetőségnek számító Dózsa Mg. Tsz. - ami a falu nagy részének munkát, megélhetést

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

biztosított - is felszámolás alá került, jogutód nélkül szűnt meg. A településen a termelő szektor gyakorlatilag megszűnt, a nagy létszám leépítések miatt a vidéken dolgozók is munkahely nélkül maradtak, így a munkanélküliek száma a megyei átlag fölé emelkedett.

Kevés család rendelkezett azzal az elszántsággal, kitartással, hogy földművelésből, állattenyésztésből tartsa fenn önmagát és családját. A fiatalok nagy része elköltözött munkalehetőség, jobb megélhetés reményében. Az itt maradtak pedig lassan felélték eddigi tartalékaikat és most a szociális ellátásokból próbálják ellátni családjukat. A falu közel 1/4 része 69 fő nyugdíjas, ebből közel 50 fő egyedül élő. Ők ragaszkodnak a falujukhoz, ahol megszülettek, és nem akarnak gyermekeik után a városba költözni. Sokukat gyermekeik nem is tudnák segíteni. A társadalmi lét közösségi színterei, ahol korábban a hasonló korú emberek összejöttek, elmondták egymásnak gondjaikat, problémáikat megszűntek, ennek következtében ezek az emberek befelé fordultak, és szomszédjaikkal is alig tartják a kapcsolatot.

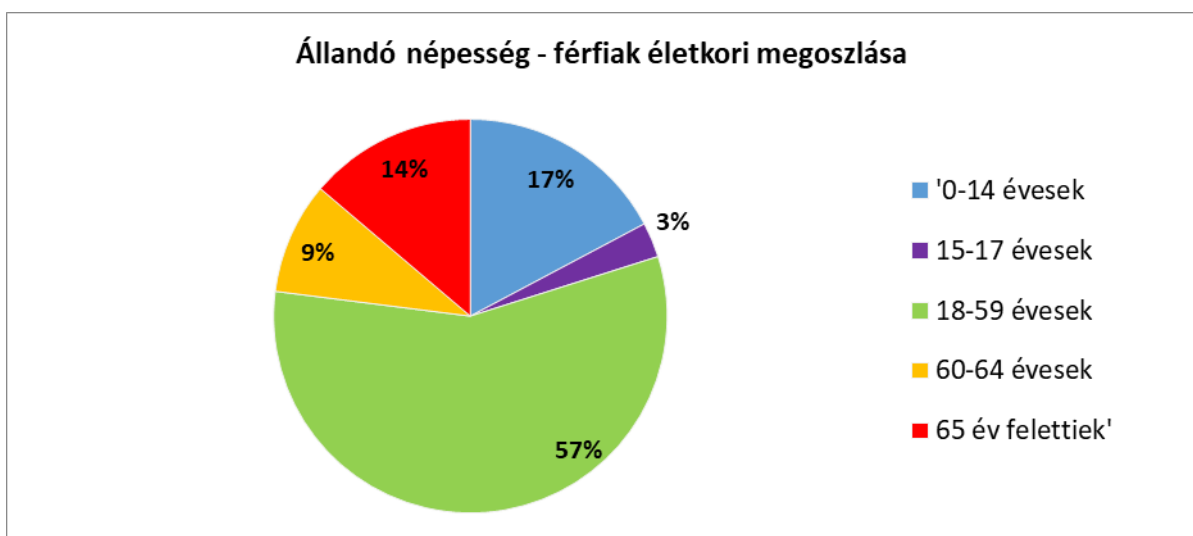
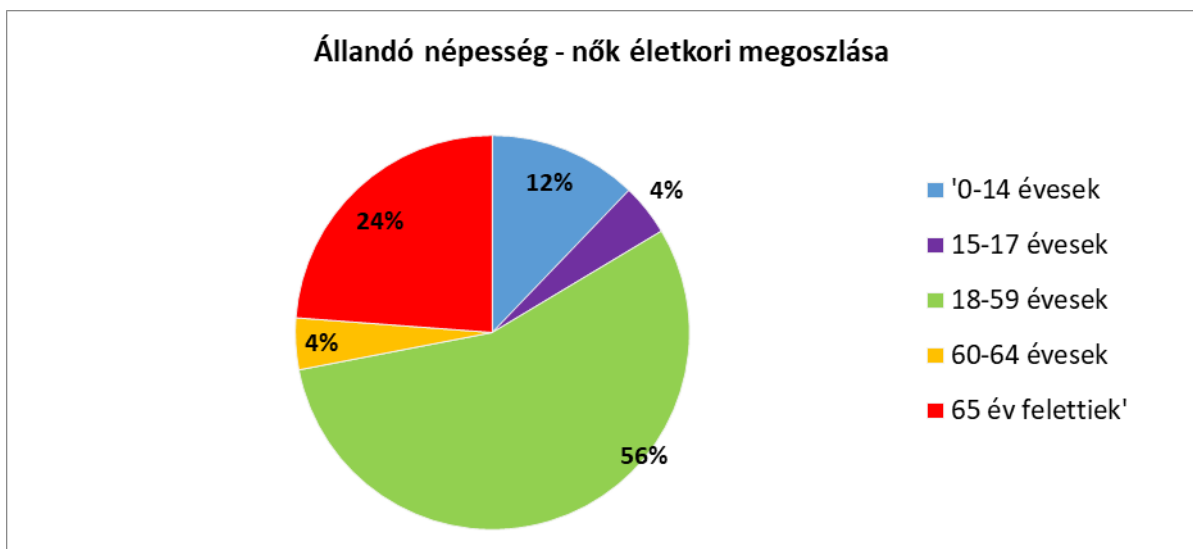
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	341	bázis év
2018	337	98,83%
2019	310	91,99%
2020	310	100,00%
2021	297	95,81%
2022	337	113,47%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

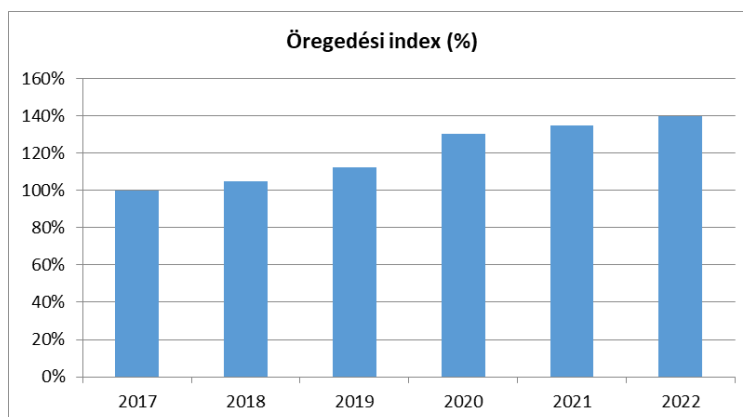
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	174	189	363	47,93%	52,07%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,48%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	30	23	53	8,26%	6,34%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	8	13	1,38%	2,20%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	99	105	204	27,27%	28,93%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	16	8	24	4,41%	2,20%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	24	45	69	6,61%	12,40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	68	68	100,00%
2018	65	62	104,84%
2019	64	57	112,28%
2020	69	53	130,19%
2021	66	49	134,69%
2022	67	48	139,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	5,84
2018	-11,80
2019	-64,91
2020	0,00
2021	-19,77
2022	13,45

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-14,60
2018	0,00
2019	-15,46
2020	-6,45
2021	-9,88
2022	-10,08

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A rendszerváltás után megkezdődött egyfajta leépülési folyamat, mely napjainkban lassulni látszódik. Ezt támasztja alá az a statisztikai adat, mely szerint 2021-ben a lakónépesség 297 fő, 2022-ben pedig már 337 fő, ami 113,5%-os növekedés. Ebből 19% a nyugdíjas és 2,5% munkanélküli. 2017-hez képest a munkanélküliek száma 16 főről 9 főre csökkent 2022-ben, ez köszönhető a közfoglalkoztatási programok bevezetésének, valamint a szakképzett regisztrált munkanélküliek nagyarányú elhelyezkedésének a munkaerőpiacon. A lakásállományban az elmúlt 5 évben változás nem következett be. A lakások száma 174, vezetékes ivóvízzel 98%-ka ellátott, ezeknek 70%-ka fürdőszobás lakás. 2010-ben került kiépítésre a szennyvízcsatorna-hálózat, melynek rákötöttsége 90%-os. Óvodánk tagintézményként működik jelenleg, melyben 6 fő varsádi és 12 fő vidéki óvodás jár Misláról, Udvariból és Gyönkről. A vidéki gyerekeket a Falugondnoki busszal szállítjuk háztól házig. A községben 1976 óta nincs iskola, az általános iskolások (kb. 30 fő) a szomszédos kisváros iskolájában tanulnak, ami kb. 5 km-re található. A gyerekek a volán menetrendszerinti járatával jutnak el az oktatási intézményekbe.

A faluban nem lakik orvos, tanító, lelkész. A közigazgatási feladatokat helyben a polgármester és a hivatalsegéd látja el, a Gyönki Közös Hivatal által biztosított ügyintézője a hét minden napján 4 órában tartózkodik a településen. A szakigazgatási feladatokat a közös hivatal szakapparátusa biztosítja, mely a szomszédos kisvárosban, Gyönkön található. Az orvos heti egy alkalommal rendel a községben, amikor is ellátja a járó betegeket.

Gyógyszertár szintén Gyönkön található. A legközelebbi szakorvosi rendelés, illetve kórház Szekszárdon működik, ami hozzánk 35 km.

Tamási városban található az illetékes a Kormányhivatal, a Munkaügyi központ, ami 40 km-re van községünkötől. Gyönk – Varsád - Szekszárd viszonylatában elfogadhatónak mondható a közlekedő autóbusszok száma, de ez csak azok számára megfelelő, akik bírják az egy órás zötykölődést és a 20 perces sétát a buszmegállótól a szakrendelőig.

Tamási irányába ez már nem mondható el, mivel oda csak többszöri átszállással lehet eljutni és a járatok száma is csak kettő. Vagyis akinek Tamásiban van hivatalos elintézni valója reggel 7 órakor elindul otthonról és délután 5 órára ér haza.

A legközelebbi vasútállomás 15 km, de a Volán sajnos nem hangolta össze a buszok menetrendjét a vonatok menetrendjével, így aki ezt a közlekedési eszközt választja, kénytelen személyautót fogadni, amivel időben kiér az állomásra.

A községben egy vállalkozó által üzemeltetett vegyesbolt található, a vállalkozások száma 34, közülük CZIKK Halas Halastavai Kft. jelentős árbevétellel hasznosítja a Donát patakon felduzzasztott halastó rendszert, nagy szerepet vállalva Tolna megye és az ország halellátásában. Nagy földterületen gazdálkodik a YEOMAN ENCLOSURES Mezőgazdasági Kft., elsősorban gabonát termel. Állattenyésztéssel, azon belül is 4 juhtenyésztéssel és 3 szarvasmarhatartó őstermelő foglalkozik. Ezek mellett pedig 6 egyéni vállalkozó is van a községben. A településen mobilposta működik. A postai küldeményeket Mobilposta viszi házhoz.

A településen 3 civilszervezet működik. A Varsádért Ifjúsági Klub a helyi fiatalokat igyekszik összefogni, valamint a falu kulturális életének mozgatórugója. A Remény Táncsoport a székely és német hagyományokat viszi tovább. A nagy érdeklődésre való tekintettel alakult 2014-ben a Koktél táncsoport, mely modern táncokkal színesíti a település programjait.

Az Idősek Klubja Közalapítványt a Német Nemzetiségi Önkormányzat alapította azzal a szándékkal, hogy a helyi idősek ellátás megszervezésében segítségére legyen az Önkormányzatnak. Ennek eredménye a 2009-ben átadott, pályázati támogatásból felújított Életház, mely 2022 óta ad otthont az idősek nappali ellátását biztosító Idősek Klubjának, melynek üzemeltetője a Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat, mely feladatellátási szerződéssel biztosítja a házi segítségnyújtást és a szociális étkeztetést is. A Varsádi Polgárőr Egyesület a helyi közbiztonság megszervezésében végez jelentős munkát.

A településen 1994 óta működik Német nemzetiségi önkormányzat.

Értékeink, küldetésünk

Legfőbb értékünk az ember, akikkel közösen azon munkálkodunk, hogy Varsád az itt lakók számára egy élhető, tiszta, gondozott település legyen. Küldetésünk, hogy mindenki számára elérhetővé tegyük a közszolgáltatásokat, felzárkóztassuk a lemaradottakat, elősegítsük a fiatalok helyben tartását, közösséggé kovácsoljuk a településen élőket.

Az esélyegyenlőség biztosítása két kiemelő elvárást fogalmaz meg. Egyrészt az egyenlőbánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát jelenti, másrészt olyan esélyegyenlőségi politikák kialakítását és

végrehajtását, amelyek a hátrányos helyzetű állampolgárok életkörülményeinek javítását segítik elő különböző területeken.

Varsád Község Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat. Ennek érdekében, a célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a helyi esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reflektál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A helyzetelemzés alapul szolgál annak megállapításához, hogy a Varsád községben élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek.

Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul.

Az esélyegyenlőségi terv alapját képező módszertani segédlet potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti:

- mély szegénységben élőket és a romákat,
- a gyermekeket,
- a nőket,
- az időseket,
- fogyatékkal élő személyeket.

Varsád Község Önkormányzata tudatában van annak, hogy köteles megtartani valamennyi jogviszonyában és eljárásában az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebkvtv.) meghatározott egyenlő bánásmód követelményét.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Varsád. település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032))

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Varsád Község Önkormányzata a gazdasági programon belül megfogalmazta mindazon feladatait, mely a helyi erőforrásokra építve a község fejlődését, az itt élő lakosság életszínvonalának emelkedését szolgálja.

Az előkészítés során áttekintette és értékelte a település helyzetét, figyelembe vette az elmúlt évek során felmerülő lakossági igényeket, véleményeket, javaslatokat. Programja a költségvetési törvényből és az önkormányzat önhibáján kívüli hátrányos anyagi helyzetéből adódó korlátok behatároltsága szerint készült. Reális célok kitűzésével vázolja fel az elkövetkezendő öt év fejlődési irányait.

A TelepülésTerv a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Varsád Község Önkormányzata a korábbi években több pályázati támogatást nyert az infrastruktúra és a település fejlesztése érdekében. Többek között az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, csapadékvízvezető-rendszer felújítása. A lakosság környezet tudatos szemléletformálásában aktív részt vállalt önkormányzatunk olyan pályázati lehetőségek felkutatásában, mint pl.: a CYEB LEDcsere programja, lakossági ingyenes fűdémszigetelési program, elektronikai hulladékgyűjtés megszervezése, szelektív hulladékgyűjtés megszervezése, településfásítási programokban való részvétel.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele, hogy a települések esélyegyenlőségi programmal rendelkezzenek. Az önkormányzat annak érdekében, hogy továbbra is pályázhasson és fejleszthesse a települést elkészíti az 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot, melyet a törvény alapján a meghatározott időszakonként felülvizsgál.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti, szociális alap-és szakosított ellátásokat a Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat látja el gyönki központtal. A családgondozó heti egy alkalommal tart ügyfélfogadást a községházán. A szociális étkeztetést a falugondnoki szolgálat viszi házhoz a Szeretetszolgálat konyhájáról. A településen 2 gondozónő látja el a házigondozás és házi segítségnyújtási feladatokat. Jelenleg 17 gondozott veszi igénybe a szolgáltatást, melynek térítési díjának fizetésében az önkormányzat szociális rendeletében meghatározottak szerint nyújt segítséget. 2022 óta már a nappali ellátás is az idősek rendelkezésére áll, amit jelenleg kb. 26 fő vesz igénybe. Egészségügyi alapellátást szintén gyönki központtal működik, melynek része a vérvételi szolgáltatás.

A háziorvosi szolgálat heti 1 alkalommal elérhető a településen, egyéb esetekben a gyönki rendelőben fogadja a háziorvos a varsádi betegeket. Gyermekorvosi rendelés és védőnői szolgálat gyönki helyszínen érhető el.

Önkormányzatunk tagja a DÁM Önkormányzati Társulásnak, mely segíti a hozzá tartozó településeket a területfejlesztési feladatokkal kapcsolatosan, valamint a térségi foglalkoztatáspolitikai célok összehangolásában. Mikrotérségi társuláson belül működik a Diósberény, Szakadát, Udvari, Miszla, Varsád, Regöly, Pári, Keszőhidegkút településeket összefogó Óvodafenntartó Társulás Diósberény gesztorságával. A társuláson belül 4 intézményt működtetünk, melynek egyik tagja a varsádi tagóvoda. Óvodánkban helyi gyermekeken kívül Udvari, Miszla és Gyönk településről is szállítunk gyerekeket a falugondnoki szolgálat segítségével. Az ivóvíz – és

szennyvízszolgáltatás az infrastruktúra átadásával a Magyar Állam feladatkörébe került, aki a szekszárdi központtal működő E.R.Ö.V. Zrt.-vel végzi a feladatellátást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a KSH és TeIR adatbázisból, a népszámlálás adatokból, val

amint a helyben fellelhető nyilvántartásokból gyűjtöttük össze.

Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, az intézményvezetők, szakemberek tapasztalatait. Hasznos információkkal szolgáltak a kistérséggel, illetve a településsel foglalkozó elektronikus média oldalai is. Sajnos néhány adathoz mindezek áttekintése után sem sikerült hozzáférni, ezen adatoknál Na. jelzés szerepel a táblázatokban.

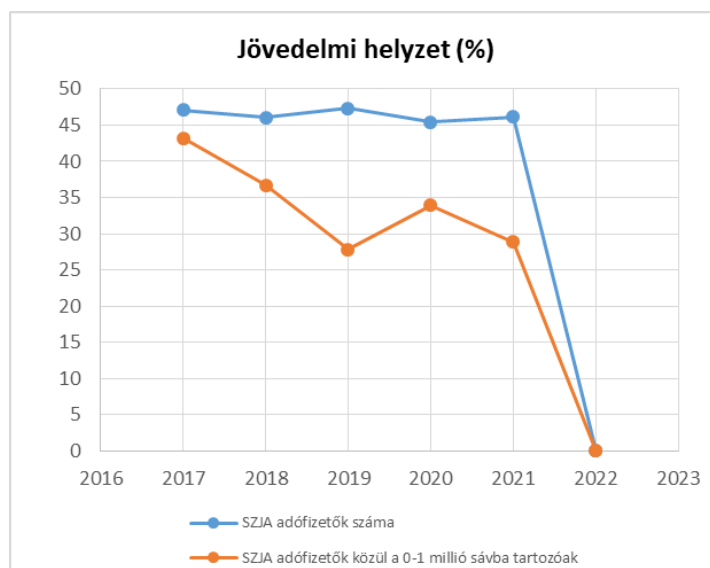
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Ez az állapot az érintetteket megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségükhez vezet. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való kizáródás súlyos társadalmi probléma, melyet mind a szűkebb, mind a tágabb környezetnek kötelessége kezelni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	47,07	43,24
2018	46,04	36,67
2019	47,31	27,84
2020	45,45	33,94
2021	46,18	28,83
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapszik.

A szegénység inkább jellemző a községekre, mint a városokra. A mélyszegénységet a társadalom összeköti a romákkal, azonban ez nem csak az ő problémájuk, bár igaz, hogy a szegénység jóval kiterjedtebb a romák körében, mint a nem-romáknál.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok fejezik ki leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Községünkben a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte, helyi munkáltatók hiánya, illetve a legközelebbi vonzáskörzet (Szekszárd) nehéz megközelítése. Megfigyelhető, hogy azoknál a családoknál, ahol a családfő iskolai végzettsége, illetve munkaerő-piaci státusza alacsony, a gyermekek is ezt a rossz példát követik. Az átlagosnál jóval magasabb a szegények aránya a munkanélküli családfők családjai körében. Persze kivételek mindig akadnak.

A rendelkezésünkre álló adatokból kiolvasható, hogy utóbbi években a jövedelmek emelkedtek, köszönhető a kormány minimálbér emelésére tett és családpolitikai intézkedéseinek (családi adókedvezmény bevezetése, 25 év alatti szja mentessége, 4 gyermekes anyák szja mentesége, stb.)

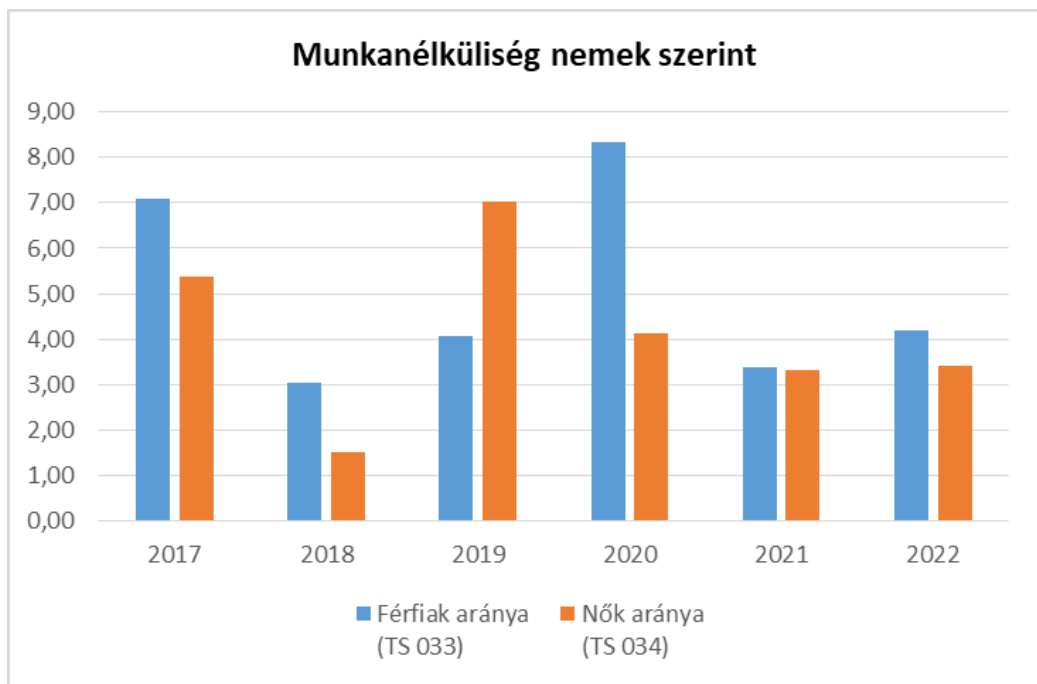
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	7,09	5,38	6,24%
2018	3,05	1,50	2,28%
2019	4,07	7,03	5,55%
2020	8,33	4,13	6,23%
2021	3,39	3,33	3,36%
2022	4,20	3,42	3,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

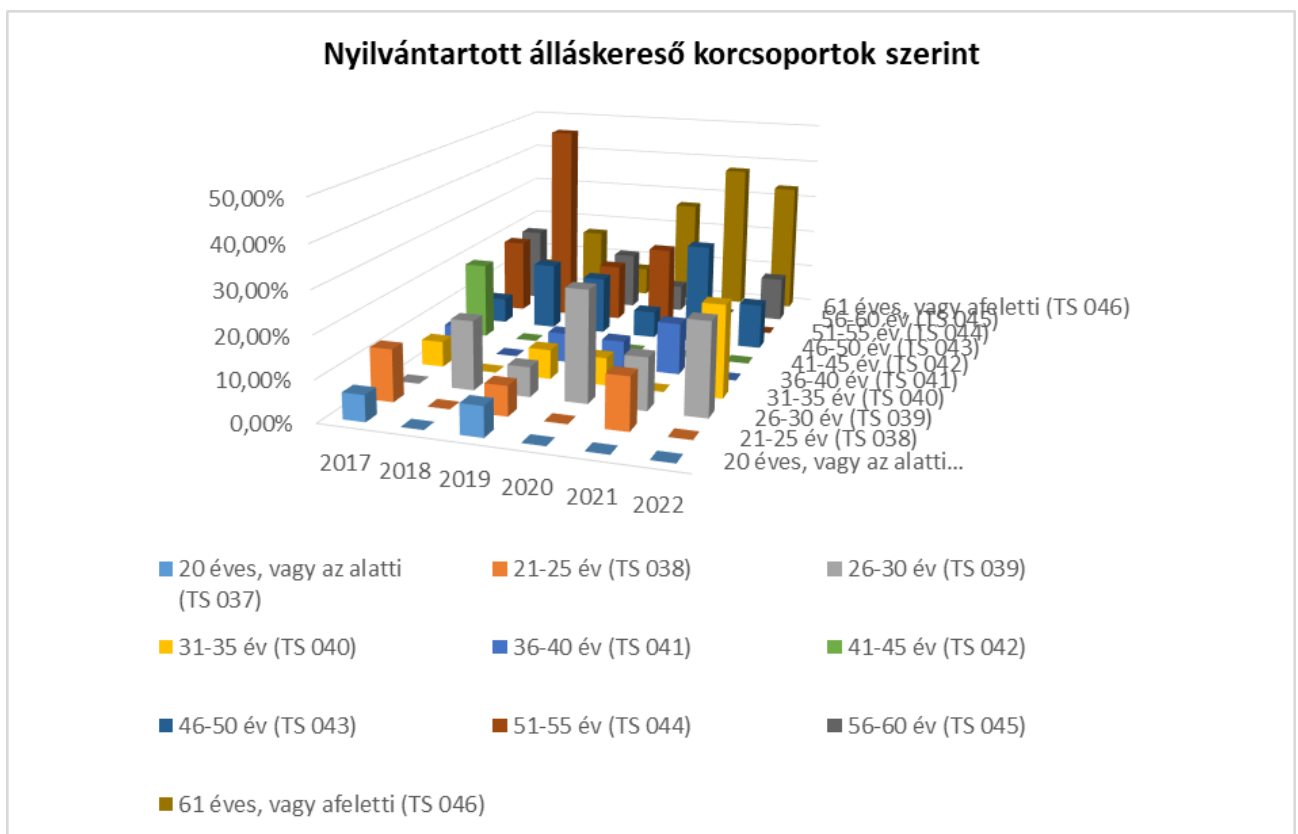
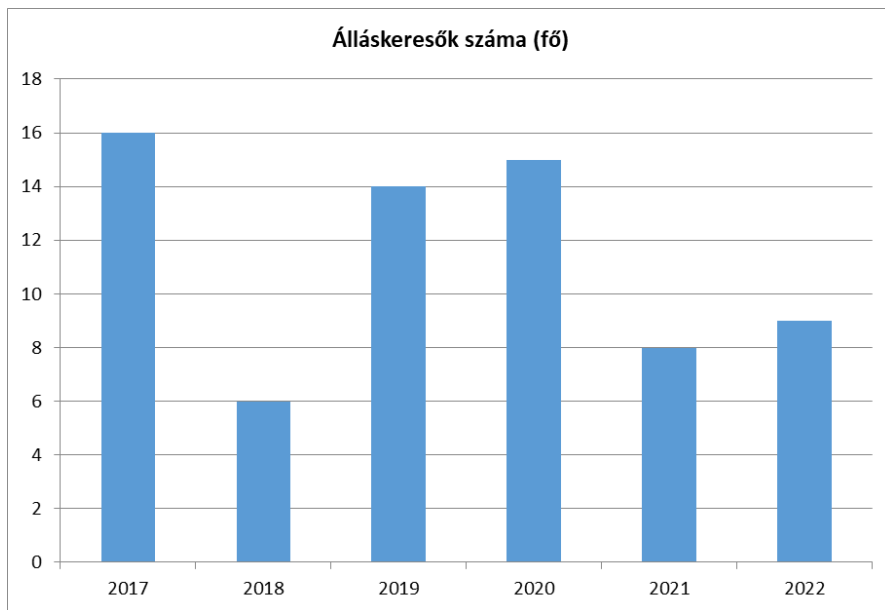

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	16	6	14	15	8	9
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	6,25%	0,00%	7,14%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	12,50%	0,00%	7,14%	0,00%	12,50%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	1,00	4,00	1,00	2,00
	%	0,00%	16,67%	7,14%	26,67%	12,50%	22,22%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00	2,00
	%	6,25%	0,00%	7,14%	6,67%	0,00%	22,22%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	6,25%	0,00%	7,14%	6,67%	12,50%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	18,75%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	1,00	2,00	1,00	2,00	1,00
	%	6,25%	16,67%	14,29%	6,67%	25,00%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	3,00	2,00	3,00	0,00	0,00
	%	18,75%	50,00%	14,29%	20,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	0,00	2,00	1,00	0,00	1,00
	%	18,75%	0,00%	14,29%	6,67%	0,00%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	1,00	4,00	3,00	3,00
	%	6,25%	16,67%	7,14%	26,67%	37,50%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

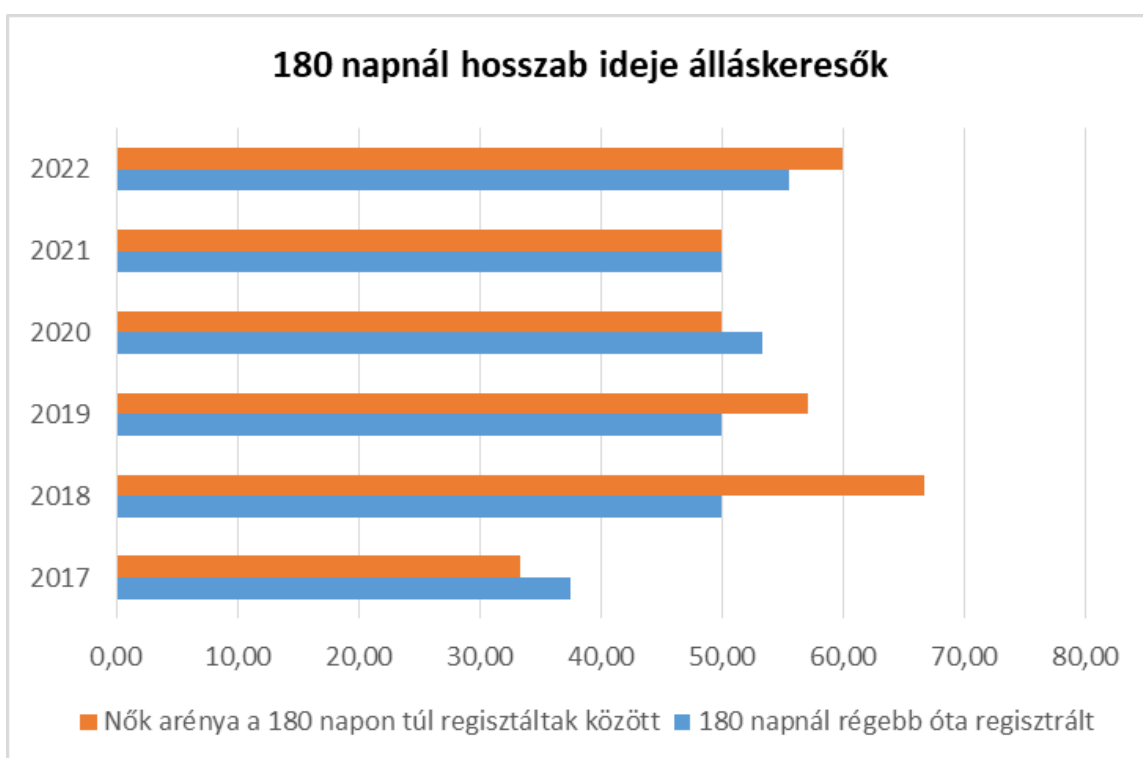
A vizsgált időszakban az elmúlt években megfigyelhető, hogy 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségű regisztrált munkanélküli nincs, ez betudható annak, hogy a fiatalok legalább a 8 osztályt elvégzik. 2017-hez képest közel felére csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. Ebben nagy szerepet játszik, hogy az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében munkát ad a lakosságnak, illetve többen helyezkedtek el a közeli városokban (Szekszárd, Tamási) lévő üzemekben.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	37,50	33,33
2018	50,00	66,67
2019	50,00	57,14
2020	53,33	50,00
2021	50,00	50,00
2022	55,56	60,00

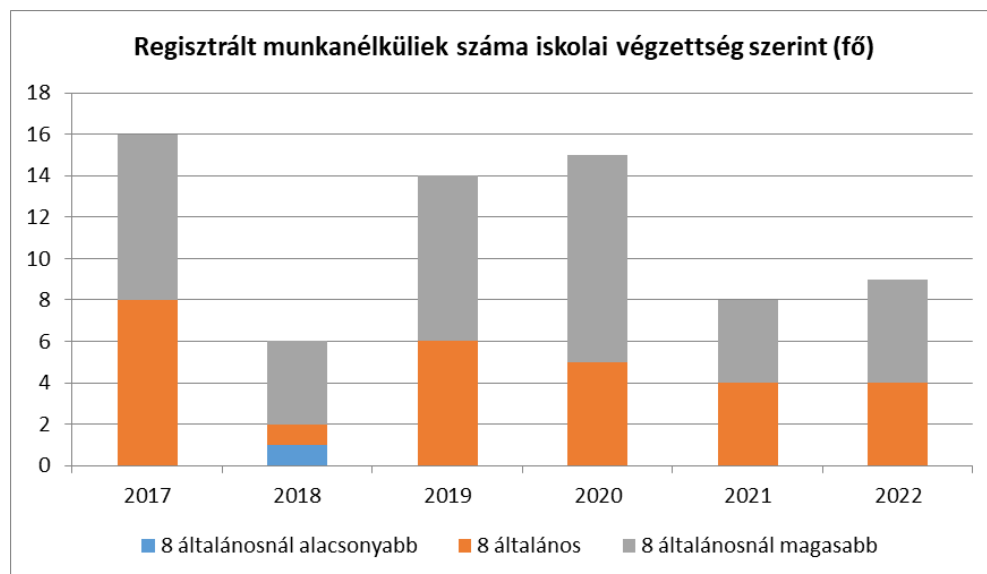
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	16	0	0,00%	8	50,00%	8	50,00%
2018	6	1	16,67%	1	16,67%	4	66,67%
2019	14	0	0,00%	6	42,86%	8	57,14%
2020	15	0	0,00%	5	33,33%	10	66,67%
2021	8	0	0,00%	4	50,00%	4	50,00%
2022	9	0	0,00%	4	44,44%	5	55,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

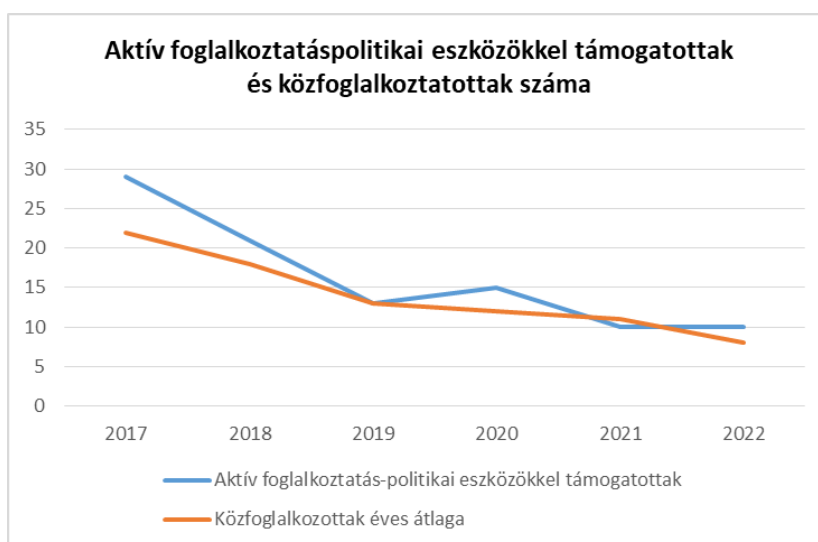
A vizsgált időszakban az elmúlt években megfigyelhető, hogy 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségű regisztrált munkanélküli nincs, ez betudható annak, hogy a fiatalok legalább a 8 osztályt elvégzik. 2017-ben felére csökkent a regisztrált munkanélküliek száma 2012. évhez képest.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Itt nagy szerepet játszik, hogy az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében munkát ad a lakosságnak, illetve többen helyezkednek el a közeli városokban lévő üzemekbe.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	29	22
2018	21	18
2019	13	13
2020	15	12
2021	10	11
2022	10	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A közfoglalkoztatás szervezését a Tamási Járási Hivatal Munkaügyi Központjának segítségével indítjuk minden évben. A foglalkoztatás szervezését a Gyönki Közös Önkormányzati Hivatal látja el, a munkáltatói feladatokat pedig Varsád Község polgármestere.

Az önkormányzat csakis közfoglalkoztatás keretében tudja alkalmazni a munkanélküli lakosságot, hiszen támogatás hiányában nem tudná a bérterheket költségvetéséből kigazdálkodni.

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. Tapasztalataink alapján azonban a munkanélküliek közül néhányan azért esnek ki a munkaügyi központ „látóköréből”, mert a kötelező kapcsolattartási időpontokat is elmulasztják.

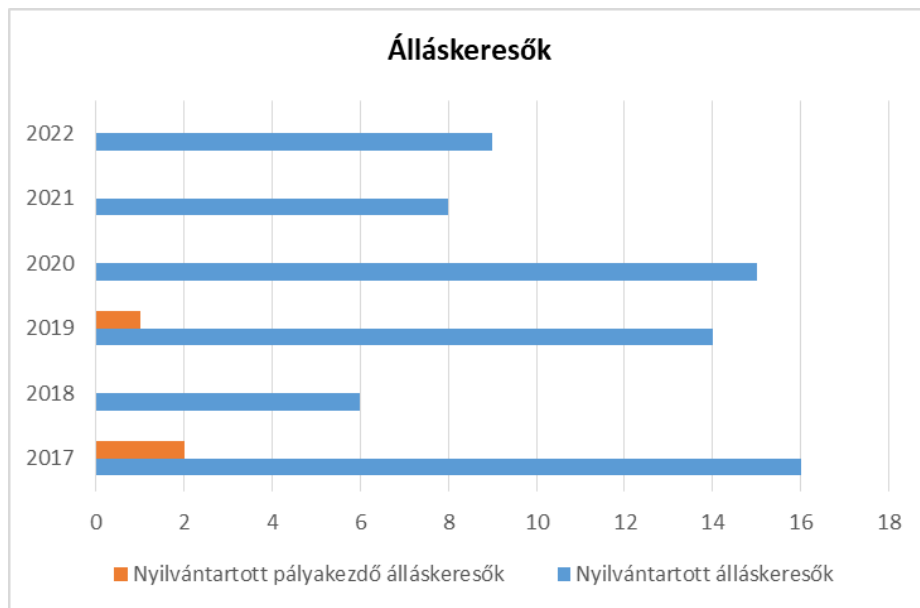
A közfoglalkoztatás lehetőségét az Önkormányzat a Munkaügyi Központtal együttműködve folyamatosan biztosítja a regisztrált álláskeresők számára.

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	16	2
2018	6	0
2019	14	1
2020	15	0
2021	8	0
2022	9	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. Tapasztalataink alapján azonban a munkanélküliek közül néhányan azért esnek ki a munkaügyi központ „látóköréből”, mert a kötelező kapcsolattartási időpontokat is elmulasztják.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mélyszegénységben élők és romák települési indikátorai csökkenő tendenciát mutatnak, foglalkoztatásukat jellemzően a közfoglalkoztatási programokban tudjuk biztosítani.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés nem jellemző, a dolgozni szándékozók részére tudunk munkát biztosítani.

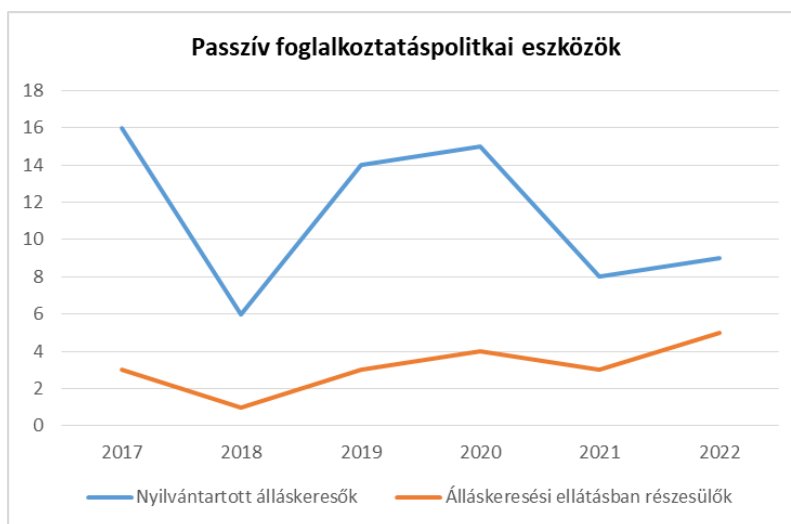
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A könyvtárunkban működik a Digitális Jólét Program (DJP), melynek keretében ingyenes internet hozzáférés biztosított. Igény esetén a program keretében képzés is biztosítható. Bár az oktatási intézményből kikerülő fiatalok rendelkeznek már digitális ismeretekkel.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	16	7,80%	3	18,75%
2018	6	2,86%	1	16,67%
2019	14	7,41%	3	21,43%
2020	15	7,98%	4	26,67%
2021	8	4,40%	3	37,50%
2022	9	4,05%	5	55,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

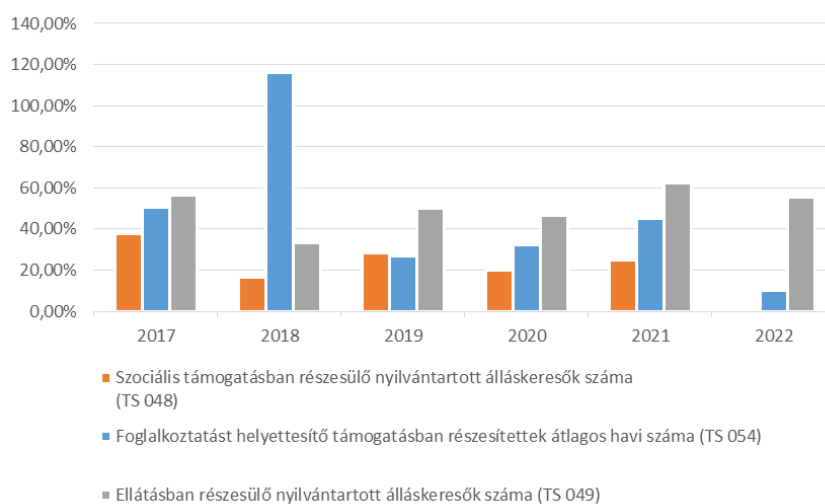

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	6	37,50%	8	50,50%	9	56,25%
2018	1	16,67%	7	116,00%	2	33,33%
2019	4	28,57%	4	26,93%	7	50,00%
2020	3	20,00%	5	32,53%	7	46,67%
2021	2	25,00%	4	45,25%	5	62,50%
2022	0	0,00%	1	9,89%	5	55,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

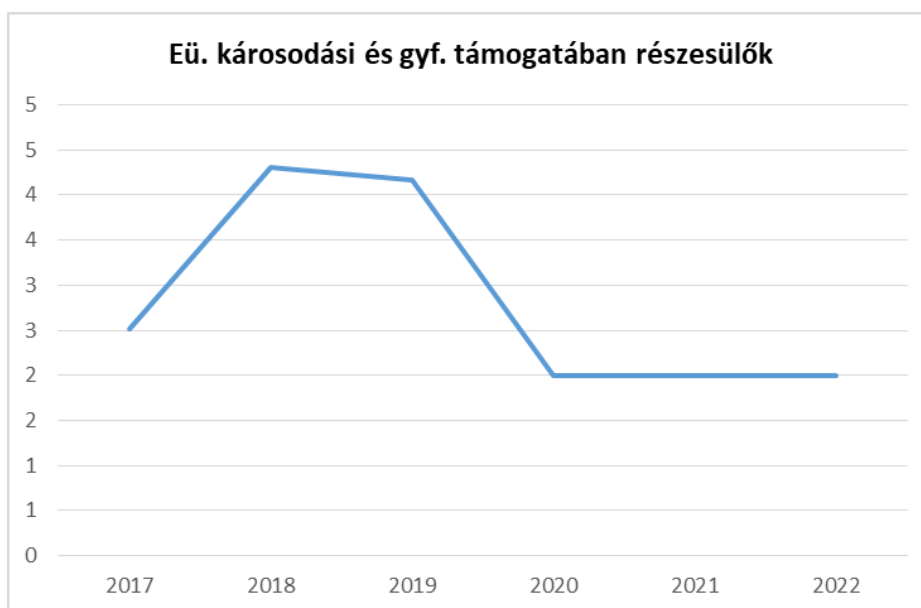
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközzel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	3
2018	4
2019	4
2020	2
2021	2
2022	2

Forrás: TeIR, KSH

2015. januárjától több más ellátási formával együtt az aktívkorúak ellátása is átkerült a Kormányhivatal hatáskörébe. Bár a Kormányhivatal jelenleg a Kormánybuszok kihelyezésével igyekszik közelebb hozni az ügyintézkést az ügyfelekhez, az ellátásokhoz való hozzájutás időtartama jelentősen megnőtt. A Közfoglalkoztatási programoknak köszönhetően, mind két ellátásban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a törvényben meghatározott feltételeken kívül egyéb feltételt nem szabott, hiszen a támogatást igénybe vevők anyagi helyzete nagymértékben behatárolja cselekvési lehetőségét. A kormányhivatal új ellátási formát vezetett be azon tartós munkanélküliek számára, akik 5 éven belül elérik a nyugdíjkorhatárt, ők nyugdíj előtti segélyben (NYES) részesülhetnek, aki legalább már 15 év szolgálati időt szerzett, munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani, továbbá aki a nyes iránti kérelme benyújtását megelőző 3 éven belül legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát már kimerítette. A nyugdíj előtti álláskeresői segély összegét főszabály

szerint a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százaléknak alapulvételével kell megállapítani. Az álláskereső segély az álláskereső öregségi nyugdíj, vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósítható.

Varsád községben a nyugdíj előtti segélyben részesülők száma az elmúlt években megemelkedett. Egészségkárosodási támogatásra lehet jogosult az a személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül (pl: mentális állapota miatt mentesítést kap). Egészségkárosodási részesülőknek a 30 nap ledolgozott munkaviszonyt nem kell igazolniuk, jövedelmük nem kerül elvonásra, ha a jogszabályban meghatározott feltételek esetükben továbbra is teljesülnek. Községünkben Egészségkárosodási támogatásban 2 fő részesül egészségkárosodásának okán.

Az álláskereső járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző négy naptári negyedévben az érintett jogviszonyokban elért - a vállalkozói jogviszony esetén a megfizetett - munkaerő-piacijáradék alapja (a továbbiakban: járadékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. Abban az esetben, ha a nyilvántartásba vétel későbbi időpontban történik, mint az ellátás iránti kérelem, akkor a nyilvántartásba vétel időpontjától kell vizsgálni a négy naptári negyedévet. Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskereső járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért átlag járadékalap alapulvételével kell kiszámítani.

A járadék összege a folyósítás teljes időtartama alatt a járadékalap 60 százaléka, amely azonban nem lehet magasabb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegénél.

Ha a járadék számításánál figyelembe vett összeg nem éri el minimálbért, akkor a járadékszámításának alapja a fentiek szerint számított összeg 60%-a.

Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

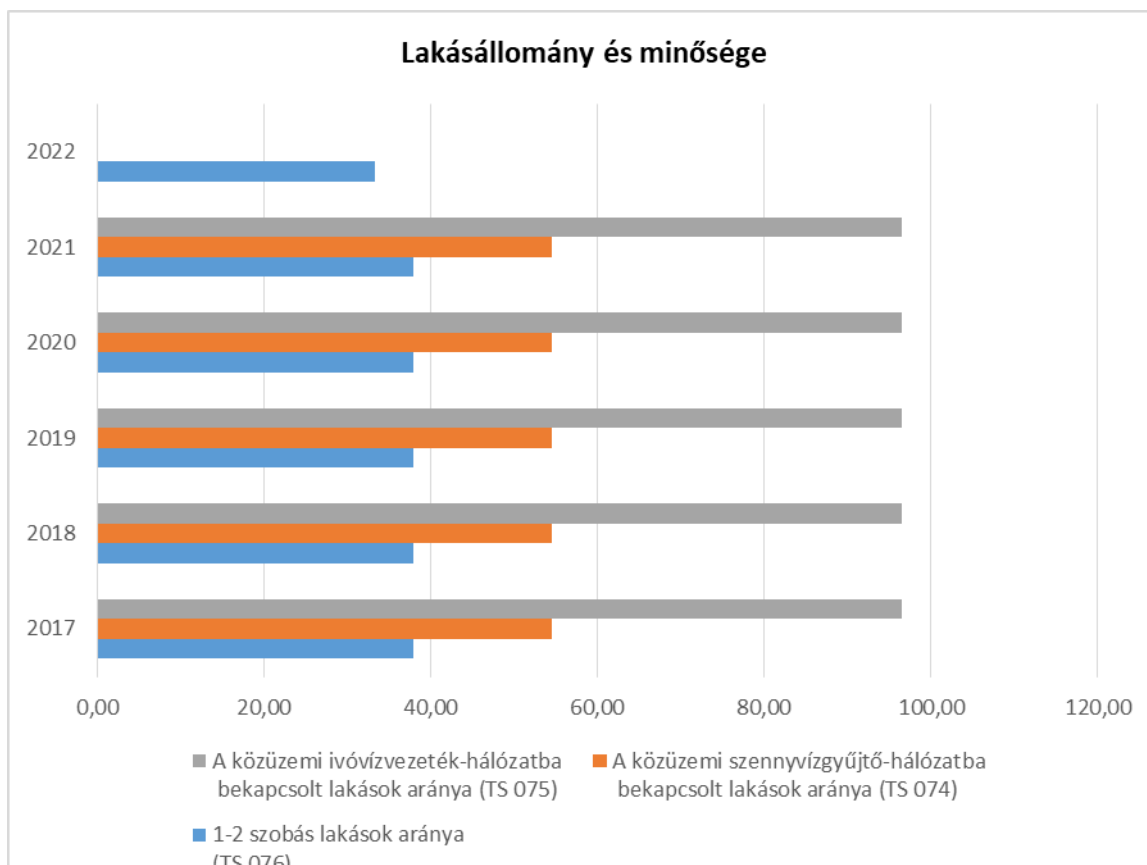
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és

hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakások száma 174, vezetékes ivóvízzel 95 %-a ellátott, ezeknek csak 80 %-a fürdőszobás lakás. A mobiltelefonok elterjedésével és a telefonszolgáltatók hálózatbővítésének köszönhetően szinte minden ingatlan elérhető telefonon. A település infrastrukturális ellátottsága 2012-ben teljessé vált: pályázati támogatással a szennyvízesatorna-hálózat kiépítésre került, melyhez csatlakozási szándékát a háztartások 83 %-a vállalta. A településünk összkomfortosnak mondható, mert biztosított kiépített az ivóvíz és szennyvízhálózat, áram és gázhálózat, valamint a digitális szolgáltatók (Tarr, Telekom, Yettel, Vodafone). A rendszeres szelektív- és kommunális hulladékszállítás törvényi előírásoknak megfelelően biztosított a MOHU által. Az ingatlanok megközelíthetősége 99%-ban szilárd burkolaton biztosított. A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él. A 174 lakásból kb. 50 komfort nélküli. A házak zöme vert falazatú. A kormány családpolitikai intézkedéseinek köszönhetően keresetté váltak az eladó- és felújításra szoruló ingatlanok. Ezek mellett még külföldiek, jellemzően német állampolgárok is vásárolnak ingatlan a településen.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	174	0	0,00	37,93	54,60	96,55
2018	174	0	0,00	37,93	54,60	96,55
2019	174	0	0,00	37,93	54,60	96,55
2020	174	0	0,00	37,93	54,60	96,55
2021	174	0	0,00	37,93	54,60	96,55
2022	174	0	0,00	33,33	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány *opcionális (önkormányzati adatok)*

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	174	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	174	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	174	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	174	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	174	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	174	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Varsád Község Önkormányzata 2019-ben Magyar Falu Program támogatással felújított egy önkormányzati tulajdonban lévő romos ingatlant, melyet szolgálati lakásként kívánunk hasznosítani a településen elhelyezkedő, de lakhatással nem rendelkező munkavállaló részére (pl.: óvónő).

b) szociális lakhatás

Varsád Község Önkormányzata 2019-ben vásárolt egy két szoba, konyha komfort nélküli ingatlan azzal a szándékkal, hogy pályázati támogatásból vagy önerőből szociális bérlakást alakítson ki az arra rászoruló számára.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	3
2018	n.a.	99
2019	n.a.	106
2020	n.a.	143
2021	n.a.	127
2022	n.a.	62

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Varsád Község Önkormányzatának szociális rendelet biztosítja a rendelkezésre álló támogatási lehetőségeket.

f) eladósodottság

Az eladósodottság mértékéről nem készült felmérés, de az önkormányzathoz közszolgáltatóktól beérkező behajtási kérelmek alapján elmondható, hogy a lakosság jelentős részének van felhalmozott tartozása. (vízdíj, szemétszállítási díj,)

Adósságkezelési szolgáltatás a településen nincsen.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Varsád közigazgatási területéhez tartozik a település határában található Rudolfmajor, ami egy mezőgazdasági termeléssel és állattartással foglalkozó család tulajdonában van. A gazdaság csak földúton megközelíthető Varsád, illetve Felsőnána felől. Villany hálózattal ellátott, az ívó vizet saját, bevizsgált fűrkútból biztosítják. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférést a tulajdonos saját gépjármű biztosításával oldja meg.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;*
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.*

Szegregált lakórész a településen nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	17	3,58
2018	0	0	0	0	14	2,63
2019	0	0	0	0	14	2,67
2020	0	0	0	0	11	0,75
2021	0	0	0	0	13	0,00
2022	0	0	0	0	16	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás és az ápolási díj megállapítása a Kormányhivatal feladata, az önkormányzat csak saját adatokból tud dolgozni.

Varsád Község háziorvosi ellátását Dr. Farkas Tibor háziorvos helyben heti egy alkalommal (kedden 10.30-12.00 óra között) biztosítja, egyéb napokon előzetes bejelentkezés után a székhely gyönki rendelőben fogadja a betegeket. Gyermekorvosi ellátást Dr. Szoboszlai Ildikó végzi Gyönk város gyermekorvosi rendelőjében hétfőtől –péntekig 13.00-15.00 óra között. A védőnői szolgálat is Gyönk központtal működik 2 védőnővel, akik 7 települést látnak el.

Központi orvosi ügyelet átalakulása következtében a központi segélyhívó tárcsázásával kaphat segítséget az arra rászoruló, a probléma ismertetése után a diszpécser mérlegelése alapján részesül ellátásban az orvosi ügyelethez forduló páciens.

Fogorvosi ellátást Gyönkön Dr. Komáromi Zoltán fogszakorvos rendelőjében vehetik igénybe a páciensek. Szakorvosi rendelők Szekszárdon illetve Tamásiban vehetők igénybe előzetes időpont egyeztetés után.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A csecsemő és gyermekkor szűréseket a védőnői és gyermekorvosi szolgálat rendszeresen elvégzi, illetve a fogorvosi szűréseket a nevelési-oktatási intézmények koordinálják. Tüdőszűrésre Tamásiba, vagy Szekszárdra kell elmenniük a lakosoknak, mert a szűrőbuszok, melyek másfél évente kijártak a településre megszűntek. Szintén a megyei intézmény szervezésben, az

önkormányzat koordinálásával Falugondnoki külön busszal lehetőség nyílik minden évben a 40 év feletti nők mammográfiás szűrésére. A község rendezvényeire igyekszünk olyan szolgáltatásokat szervezni, ahol lehetséges nyílik bizonyos szűrések elvégzésére. (pl: vérnyomás-, vércukorszint mérés, testtömeg index mérés stb.)

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás helyben nem biztosított. Legközelebbi ellátási hely a Szekszárdi Balassa János Vármegyei Kórház és Rendelőintézet.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az Óvodába járó gyermekeknek az Óvodafenntartó Társulás konyhájáról , a szociális étkezésben részesülőknek pedig a gyönki Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat konyhájáról szállítjuk az egészséges táplálkozás szempontjainak megfelelő meleg ételt.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen alkalmanként szervezünk sportprogramokat, mint például az iskolai szünetekben kerékpártúrát, gyalogtúrát minden korosztály számára a falu határában, sorversenyeket, ügyességi játékokat gyerekeknek, amihez a helyi labdarúgó pálya, szabadidős parkok biztosítják a megfelelő környezetet a sportolni vágyók számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést.

Biztosított a rászorulóknak számára helyben a házi segítségnyújtás, az idősek nappali ellátása, a gyönki központtal a családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás és idősek otthona. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A Járási Rendőrkapitányság, a helyi Polgárőrséggel közösen nagy figyelmet fordít a drogterjesztés megakadályozására. Rendelkezésre álló információk alapján a településen nem elterjedt a drogfogyasztás, így eddig drogprevenációs intézkedés nem volt indokolt.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Varsád Község Önkormányzata a szociális keretén belül, minden év végén a 65 év felettieket és a 18 éven alattiak számára élelmiszercsomagot biztosít.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A településen élők részéről nem merült fel igény a népkonyha által biztosítandó ellátásra.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	493	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Varsád Község Önkormányzata által működtetett Közösségi Szintér és az udvarában található Rendezvénytér ad otthont a település rendezvényeinek, civil szervezetek programjainak és családi rendezvényeknek. Az idősek számára ad helyszínt az Életházban működő nappali ellátást biztosító Idősek Klubja.

A helyi könyvtár számos új kötetrel várja látogatóit. Külön olvasóterem szolgál a tartalmas és kellemes időtöltésre. Településünk hagyományos rendezvényei : Óvodások farsangja, Gyereknapi, Szüreti nap, Idősek napja, Márton nap, Mindenki karácsonya.

Igény esetén az Evangélikus Egyház Gyülekezeti háza is igénybe vehető közösségi- és családi rendezvények szervezésére.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
Etnikai konfliktusok nem jellemzőek a településen.

helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Karitatív célok megvalósítására a lakosság aktivitása példamutató (pl.: tartós élelmiszert és tisztálkodási szereket gyűjtöttek az Ukrán menekültek számára).

- c) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A néphagyományok ápolása napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap. Többek között ezt a célt is szolgálja az 1994-ben megalakult Varsád Község Német Kisebbségi Önkormányzata. Fő célja megismertetni a mai ifjúságot őseik történelmi és kulturális múltjával. Mivel a „tősgyökeres” svábok egyre kevesebben vannak, ezért már csak az idős emberek elbeszéléseiből, könyvekből és az iskolában hallottakból ismerjük szokásaikat, hagyományukat.

A Varsádon élő nemzetiségek szokásainak, néphagyományainak gyűjtésére és ápolására alakult 1998-ban a Varsádi Fiatalok Tánccsoportja. Az alapító tagok általános, illetve középiskolás gyerekek, akik a szomszédos Gyöngyös község iskolájában nemzetiségi német nyelvet tanultak, illetve a középiskolások is német tagozaton tanultak. A tánccsoport azóta név- és generációváltáson ment át. Jelenleg a Remény tánccsoport 18 taggal (15 lány és 3 fiú) működik, legfiatalabb tag 13 éves legidősebb 55 éves. Gondot fordítanak az utánpótlás nevelésre is bevonva az óvodás és kisiskolás korosztályt. Az óvodások a helyben működő Napraforgó Óvodában, a kisiskolások a szomszédos kisváros általános iskolájában is részesülnek német nemzetiségi nevelésben, illetve oktatásban. Az eltelt 25 évben igyekeztünk a tánccsoporttal közösen biztosítani a működésükhöz és fellépéseikhez szükséges feltételeket.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen 3 civilszervezet működik. A Varsádért Ifjúsági Klub a helyi fiatalokat igyekszik összefogni, valamint a falu kulturális életének mozgatórugója. A Remény Tánccsoport a székely és német hagyományokat viszi tovább. A Polgárőr Egyesület gondoskodik a település közbiztonságáról és a rendezvények biztonságáról. Az Idősek Klubja Közalapítvány pedig az a rászoruló idősök megsegítéséről gondoskodik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása
Piacképes szakképzettség hiánya	Az általános iskolában a pályaorientációra nagyobb hangsúlyt kell fektetni, egyeztetve a munkaügyi központokkal, munkaerő piaci szakemberekkel.

<p>Generációk közötti negatív minta „átörökítése”</p>	<p>Szakemberek bevonásával tanácsadások, közösségi programok szervezése védőnő, családsegítő szolgálat, pedagógusok bevonásával. Önellátásra, önfenntartásra nevelés.</p>
<p>A lakosság egészségi állapota nem megfelelő</p>	<p>Egészségügyi szűrések szervezése, prevenciók előadások szervezése, lakosság ösztönzése a szűréseken való részvételre</p>
<p>Nincs felmérés a lakóingatlanok infrastrukturális felszereltségéről, állapotukról</p>	<p>Felmérés elkészítése</p>

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	174	189	363	47,93%	52,07%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,48%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	30	23	53	8,26%	6,34%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	8	13	1,38%	2,20%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

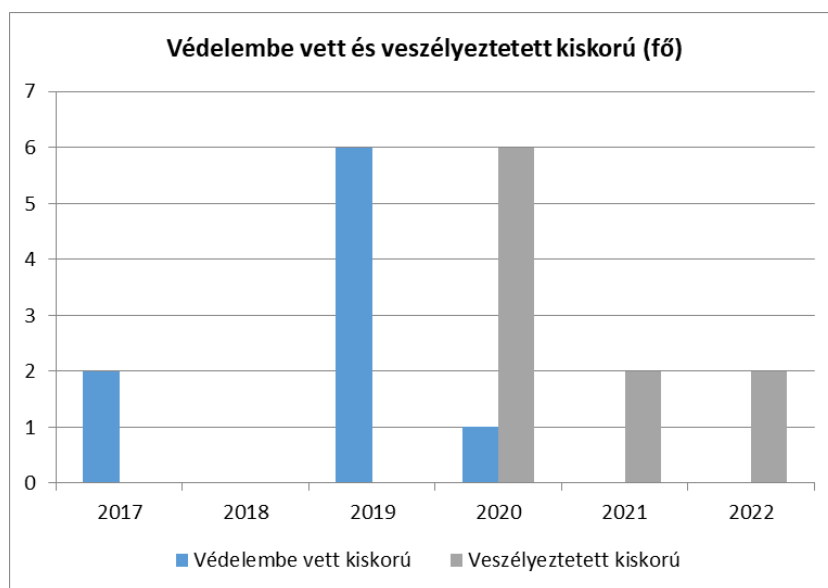
Már a születés és talán a fogantatás pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, kis vagy nagy településen, kisvárosban vagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, az a cél, hogy mindenki egyenlőséssel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	2	n.a.
2018	0	n.a.
2019	6	0
2020	1	6
2021	0	2
2022	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A családsegítővel a kapcsolat jó, folyamatos kontaktusban van a hivattal, ha valami problémát észlelünk jelezzük felé és intézkedik. Nincs sok kiemelkedő eset, a kimutatásban szereplő adat is 1-2 családban fordultak elő.

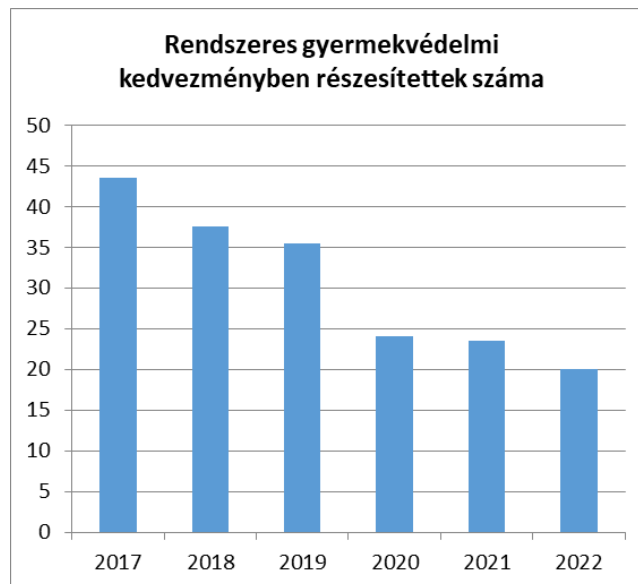

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	44
2018	38
2019	36
2020	24
2021	24
2022	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: a szociális vetítési alap legkisebb összege) a 145%-át (41.325,- Ft), ha

- gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- nagykorúvá vált gyermek megfelel az előírt feltételeknek;

illetve, az előzőekben nem tartozó esetekben, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap legkisebb összegének 135%-át (38.475,- Ft), feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

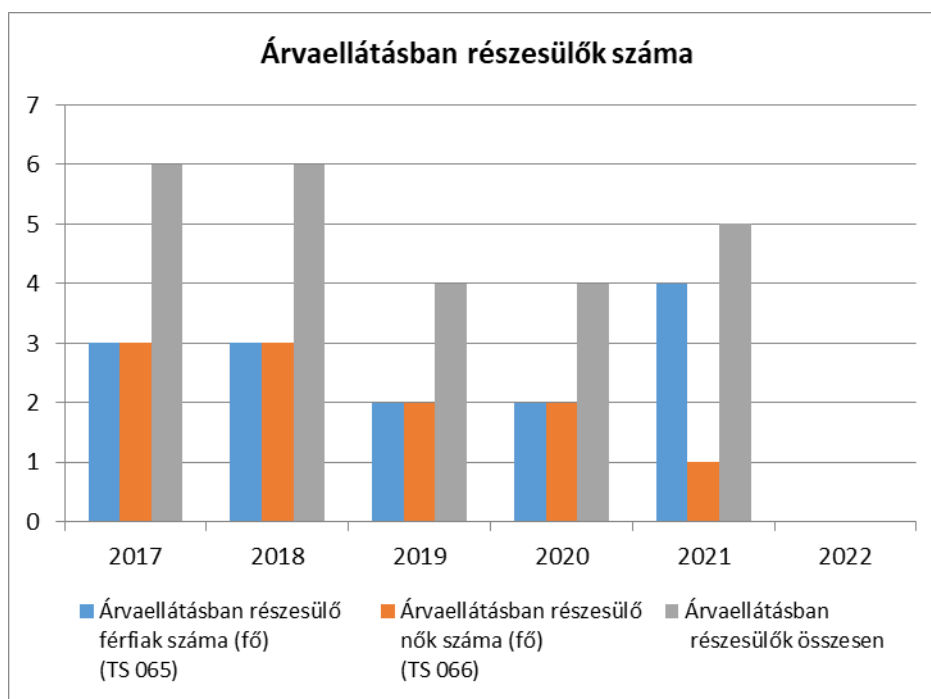
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

d)

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás			
Év	Árvellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	3	3	6
2018	3	3	6
2019	2	2	4
2020	2	2	4
2021	4	1	5
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Újszülöttek támogatásáról a képviselő-testület 3/2015. (II.27.) számú települési támogatásról valamint egyéb szociális ellátásokról helyi szabályozásáról szóló rendeltében gondoskodunk. Az újszülöttek támogatása pénzbeli vagy természetbeni ellátásként nyújtható összege, újszülöttenként 35.000 Ft., egyúttal lehetővé teszi az önkormányzati babakelengye formájában történő támogatást is.

.ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság esetén a gyermek jogosult az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a jogszabályban írt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek, az évente kétszer meghatározott összegű természetbeni támogatásnak, valamint a más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Az önkormányzat kötelező feladata a **szünidei gyermekétkeztetés**. A kormányrendelet alapján csak a HH, és a HHH, gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozattal rendelkezők részesülhetnek szünidei étkeztetésben, ami jelentősen lecsökkenti az ellátottak körét. Varsád tekintetében ez a szám 2023. évben 2 fő.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, teleszerű lakókörnyezetben nem élnek gyermekek Varsádon.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelmekkel párhuzamosan vizsgálni kell a gyermek HH-ra, vagy HHH-ra jogosító körülményeit.

A Gyvt. 67/A. §-ában körülírt három feltétel közül HH esetén egynek, HHH esetén minimum kettőnek kell együttesen fennállnia.

A feltételek: a szülő(k) alacsony iskolázottsága (legfeljebb 8 általános iskolai végzettség), a szülő(k) alacsony foglalkoztatottsága (a kérelem benyújtásakor aktív korúak ellátására való jogosultság, vagy ennek hiányában a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző 16 hónapon belül minimum 12 hónapnyi álláskeresői státusz), illetve harmadik feltétel: a szegregátumnak nyilvánított településrészben, vagy a gyermek egészséges fejlődéséhez elégtelen lakó-környezetben nevelkedés.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyöng Város központtal működik a védőnői szolgálat 2 főállású védőnővel. Gyöng, Diósberény, Miszla, Szakadát, Szárazd, Udvari és Varsád településeken látják el az egyre csökkenő gyermeklétszámú családokat.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Szintén Gyöng körzetközponttal működnek a házi orvosi praxisok, eredetileg 3 körzettel, de az I. számú házi orvosi körzet évek óta betöltetlen, és a többszöri pályáztatás ellenére nem volt jelentkező az állásra. A két praktizáló házi orvos között kerültek felosztásra az ellátatlan körzet lakói. A két működő körzetről az egyikben jelenleg szintén helyettesítéssel biztosított az ellátás. A dr. Farkas Tibor ellátási területéhez tartozó vidéki településeken heti egy alkalommal van rendelés.

A Gyermekorvosi praxisban szintén évek óta helyettesítéssel biztosított a gyerekek ellátása. Jelenleg, a 2012-ben átadott Egészségügyi és Szociális központ, minden igényt kielégítő gyermekorvosi rendelőjében hétfőtől péntekig 13.00-15.00 óra között fogadja a hét település gyermekeit dr. Szoboszlai Ildikó kölesdi házi gyermekorvos.

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Varsád Község Önkormányzata Diósberény gesztorságával, Szakadát, Udvari, Miszla, Szárazd, Regöly, Keszőhidegkút és Pári településekkel közösen Óvoda fenntartó társulás kereteiben, helyben működtet német nemzetiségi óvodát. Két Óvoda pedagógus és egy dajka foglalkozik a kicsikkel 7.00 órától 16.30-ig. Az Óvoda eszközállománya megfelelőnek mindehető, tornaszobával

rendelkezik. A gyerekek számára külső szakember bevonásával biztosított a logopédiai és gyógypedagógia szakellátás.

Bölcsőde a településen nem működik.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatást intézményfenntartó társulás keretei között a Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. 2016-ban változott a gyermekvédelmi rendszer felépítése. Az eddig külön ellátásként működő Családsegítő szolgálat és Gyermekvédelmi szolgálat mostantól egy ellátási területté vált, amit a Családgondozó lát el. Az úgynevezett „problémás” ügyekkel, mint a védelembe vétel, a Járásközpontokban működő Gyermekjóléti központokban dolgozó esetmanagerek foglalkoznak.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) gyermekvédelem;

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális ellátáson keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Lacnker Aladár Evangélikus Szeretet Szolgálat által működtetett Családsegítő- és Gyermejkölési Szolgálatnál vehető igénybe a tanácsadás.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat közművelődési munkatára a szünidőkben rendszeresen szervez programokat a gyerekeknek, valamint a Remény Gyermeke Táncsoportban is rendszeresen szervez oktatásokat és fellépéseket.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekétkeztetést tanévben az iskolás korúak az iskolában vehetik igényben, az óvodások pedig az óvodában. A szünidei étkezést az arra jogosultak a Falugondnoki Szolgálat szállítja házhoz a gyönki gyermekétkeztetési intézményből.

i) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns.

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem releváns.

k) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

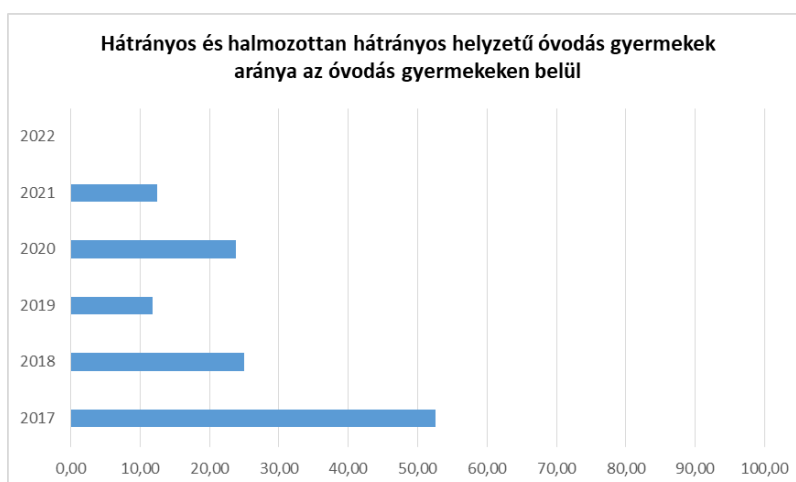
A gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozattal rendelkező gyermekek részére ingyenes étkeztetést biztosítunk a HH és HHH határozattal rendelkezők számára biztosított a szünidei gyermekétkeztetés.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	19	10	52,63
2018	16	4	25,00
2019	17	2	11,76
2020	21	5	23,81
2021	24	3	12,50
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára, akik integrálhatóak a normál közösségbe, az óvodában biztosított a fejlesztő pedagógiai foglalkozás. A halmozottan sérült gyermekek számára a Zomba-Paradicsompusztán található Tolna Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Berkes János Általános Iskolája, Készségfejlesztő Iskolája és Kollégiuma Könyvtára biztosít megfelelő ellátást bentlakásos rendszerben.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	26	1
2018	29	0
2019	19	0
2020	16	0
2021	14	0
2022	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

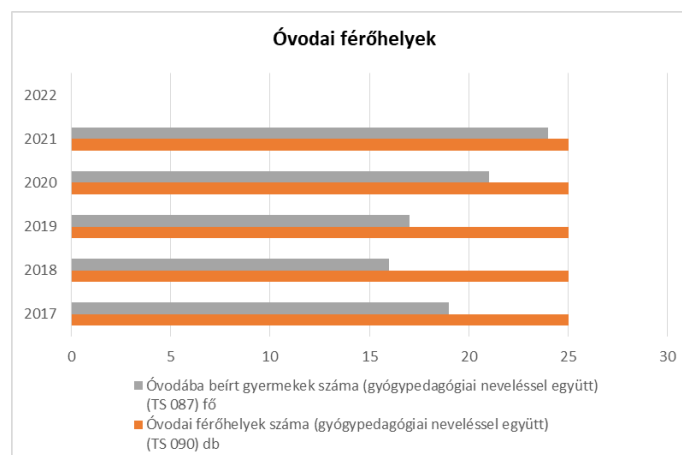
A számuk az elmúlt években csökkenő tendenciát mutatott, 2023-ban kettő gyermeket tartottunk nyilván.

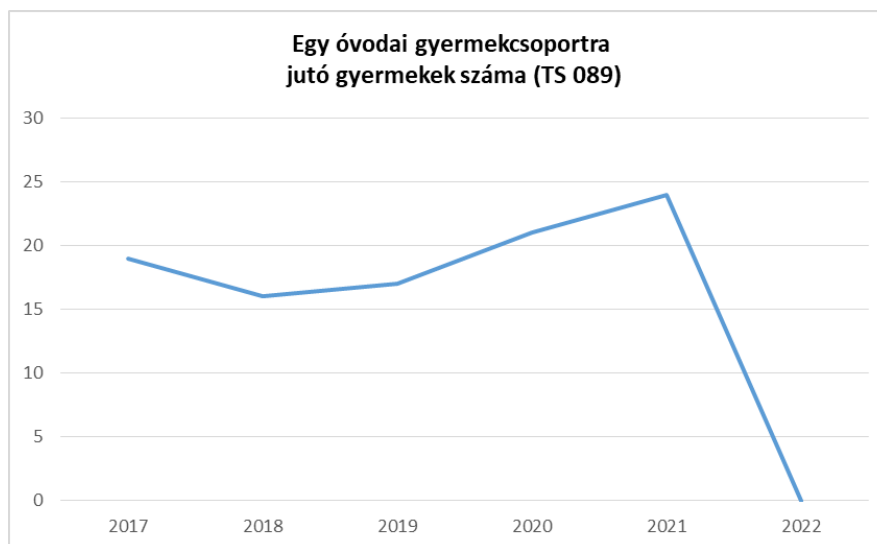
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2018	n.a.	1	25	1	16	0	0	16
2019	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2020	n.a.	1	25	1	21	0	0	21
2021	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodánkban a Diósberényi Napraforgó Óvoda Tagintézményeként szervezeten biztosított logopédiai- és fejlesztőpedagógusi ellátás.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A varsádi sajátos nevelési igényű általános iskolás gyerekek a Hőgyészi Hegyhát Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium Gyönki Tagintézményében vehetnek igénybe képességeiknek megfelelő oktatást.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nem releváns.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

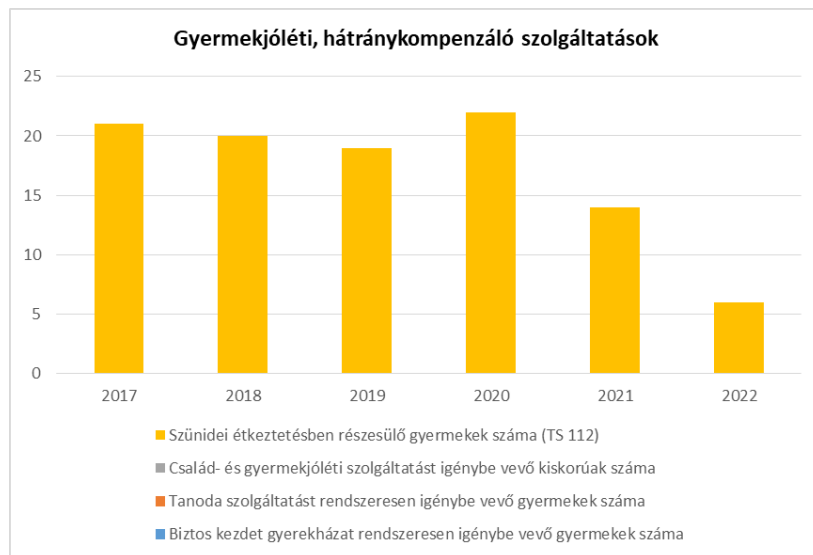
Nincs információnk róla.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A képviselő-testület minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz, mely keretein belül 20.000 Ft/fő/hó támogatást biztosít a felsőoktatásban tanulók részére. 2023. évben 1 db „A” típusú pályázatot támogatott az önkormányzat.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	21
2018	n.a.	n.a.	n.a.	20
2019	n.a.	n.a.	n.a.	19
2020	n.a.	n.a.	n.a.	22
2021	n.a.	n.a.	n.a.	14
2022	n.a.	n.a.	n.a.	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszából működtetői státuszba került.	2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított.
Családok anyagi helyzete, szétesése, gyermekek életkörülményeinek romlása	Szakemberek továbbképzése, szülők intenzívebb bevonása
Alacsony gyermeklétszám az intézményekben, mely a szolgáltatás megszűnéséhez, illetve korlátozott működéséhez vezethet.	Gyermekvállalási kedv, letelepedés ösztönzése anyagi és erkölcsi szempontból
Szocializációs problémák a gyerek körében	Közösség szervező rendezvények, több program gyerekeknek

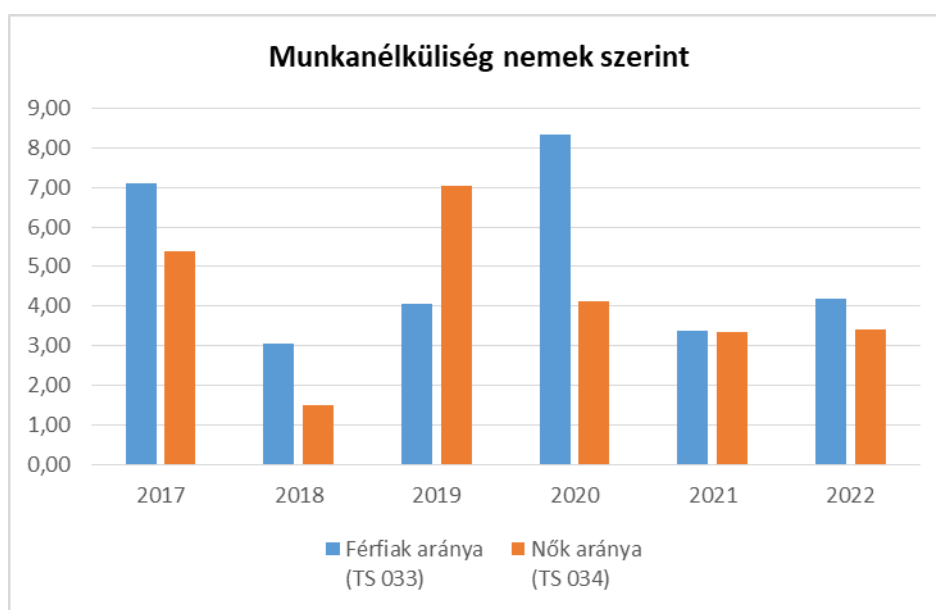
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

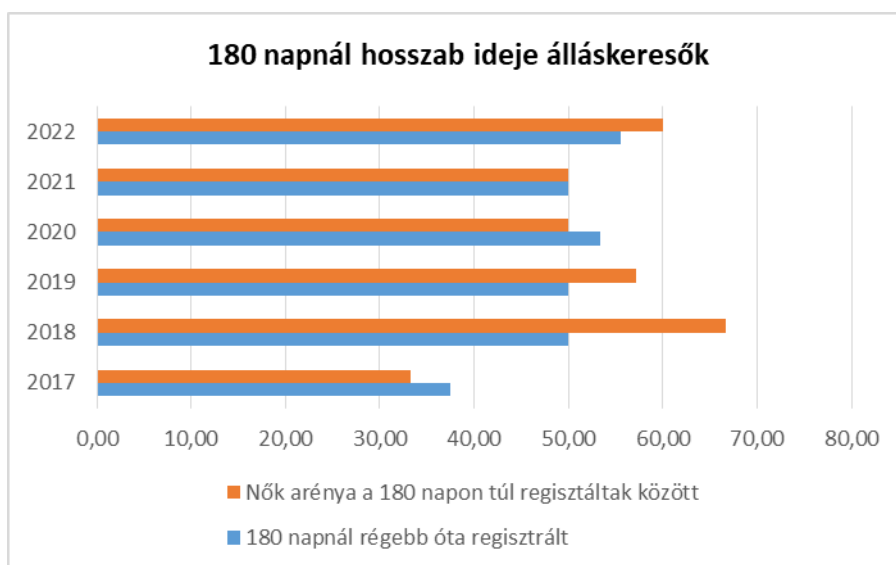
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	7,09	5,38	6,24%
2018	3,05	1,5	2,28%
2019	4,07	7,03	5,55%
2020	8,33	4,13	6,23%
2021	3,39	3,33	3,36%
2022	4,2	3,42	3,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	37,5	33,33
2018	50	66,67
2019	50	57,14
2020	53,33	50
2021	50	50
2022	55,56	60

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Azok a gyermekes anyák vannak kiemelten hátrányos helyzetben, akiknek a munkaidő-beosztásuk nem igazítható a nevelési- oktatási intézmények nyitvatartásához. Nem jellemző már a mai családszerkezetben a többgenerációs együttélés, illetve a nagyszülők többsége is aktív munkavállaló.

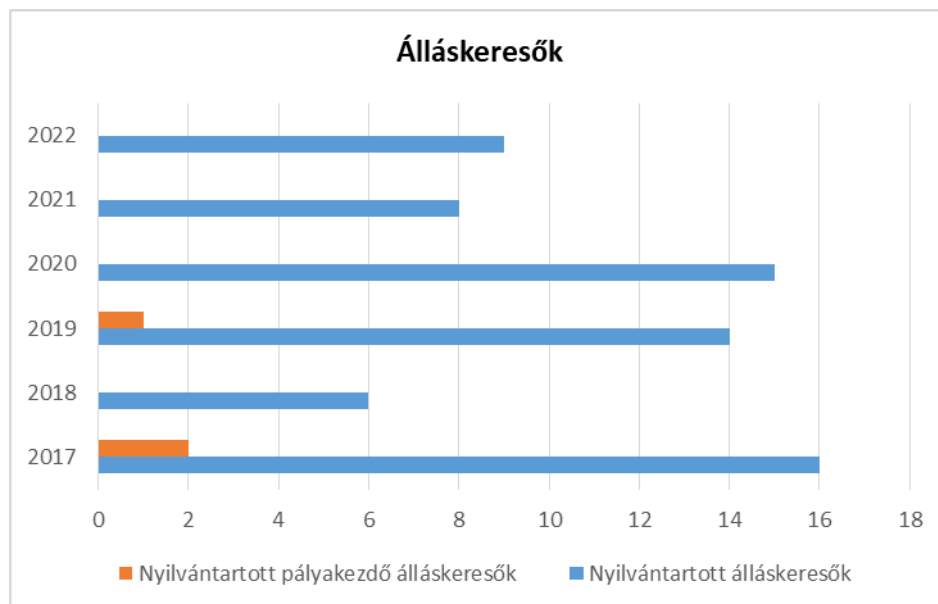
A településen a közfoglalkoztatási program keretén belül 5, az óvodában 3, a szociális alapellátásban 2 fő, a közművelődésben 1 fő női munkavállaló dolgozik.

Tehát megállapítható, hogy a településen dolgozó női munkavállalók aránya magasnak mondható.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	16	2
2018	6	0
2019	14	1
2020	15	0
2021	8	0
2022	9	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
A közfoglalkoztatásban résztvevők száma többsége női foglalkoztatott.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Nem jelent hátrányt az alacsony iskolai végzettség, mivel a környékünkön ennek a munkavállalói rétegnek is biztosított a munkalehetőség.

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
Nem jellemző.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2023-ban a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház vette át, mint munkáltató a védőnők foglalkoztatását. Gyöng Város központtal működik a védőnői szolgálat 2 főállású védőnővel. Gyöng, Diósberény, Miszla, Szakadát, Szárazd, Udvari és Varsád településeken látják el az egyre csökkenő gyermeklétszámú családokat, viszont egyre több esetben indokolt a védőnők jelenléte a gyermekek megfelelő ellátása érdekében.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

A Településen a két és fél év alatti gyerekek napközbeni elhelyezésére nincs intézményi lehetőség. A szomszédos kisvárosban, Gyöngyösön működik bölcsődei ellátás, ahol a férőhelyek hiánya miatt más településekről nem tudnak fogadni gyermekeket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A gyermekek már az általános iskolában felvilágosítást kapnak a fogamzásszabályozásról és szexualitásról, ami gyakran még a mai családokban is tabu témának számít.

Később a gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást a védőnőktől, akik a várandós tanácsadást heti rendszerességgel végzik. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikák azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, családsegítő szolgálat, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján országosan egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

50 km-es körzetben egy anyaothton található, Szekszárd Megyei Jogú Város tulajdonában, amit szükség esetén igénybe vehetnek a krízis helyzetbe kerülő anyák. Varsádról az elmúlt öt évben nem vette igénybe senki ezt a segítséget.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi képviselő-testületben egyenlő arányban vannak a nők. 2002 óta polgármester asszony látja el a településvezetési feladatokat. A helyben működő önkormányzati intézmények alkalmazottai többségében női munkavállalók.

A településen a működő civil szervezetnek női vezetője van. A községben lévő élelmiszerboltban szintén női munkaerőt foglalkoztatnak. A mezőgazdasági területen létrejött vállalkozások a munka jellegéből kiindulva inkább férfi munkaerőt foglalnak le, azonban elmondhatjuk, hogy a településen működő mezőgazdasági vállalkozás vezetője nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Varsádon nem jellemzőek, ezért ez irányú kezdeményezés a vizsgált időszakban nem volt.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szakképzettség hiánya, nem piacképes szakképzettség	Népszerűsíteni kell az átképzési programokat, melyek segítséget nyújthatnak a megfelelő munkahely megteremtéséhez

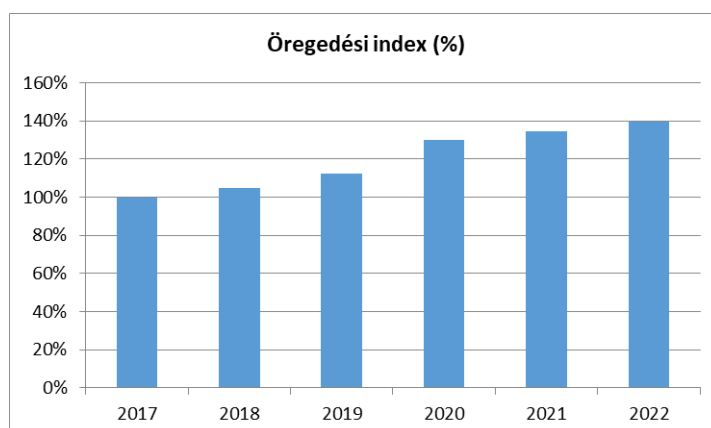
Háztartás vezetési, gyermeknevelési ismeretek hiánya	Védőnői és gyermekjóléti szolgálat bevonásával foglalkozások szervezése, „Baba-Mama klub” létrehozása
Kisgyermekes anyukák elhelyezkedési nehézségei	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, illetve azok elérésnek biztosítása. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

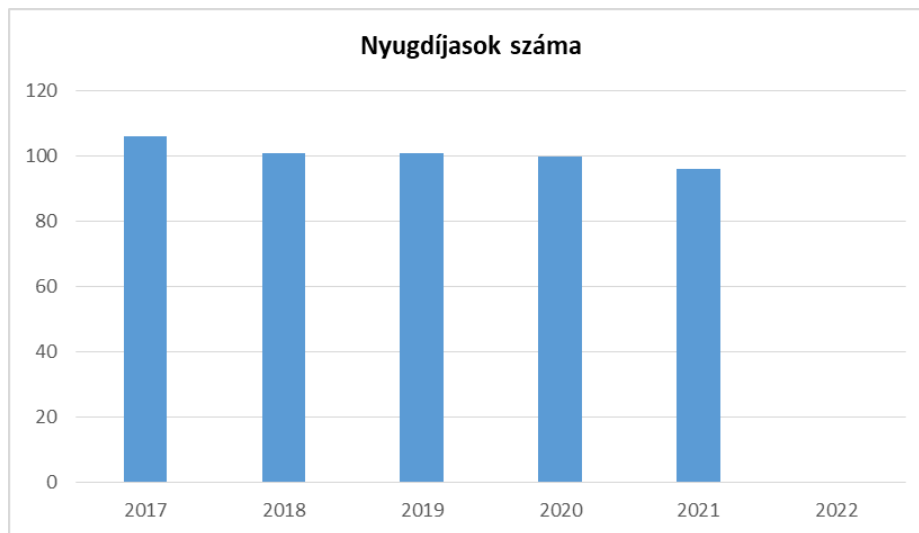
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	68	68	100,00%
2018	65	62	104,84%
2019	64	57	112,28%
2020	69	53	130,19%
2021	66	49	134,69%
2022	67	48	139,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

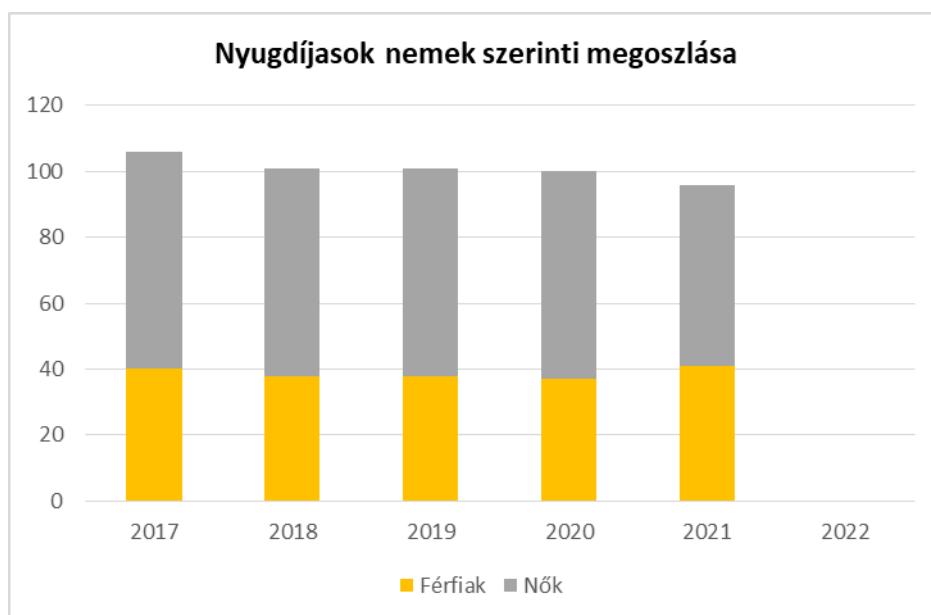

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	40	66	106
2018	38	63	101
2019	38	63	101
2020	37	63	100
2021	41	55	96
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vizsgált időszakban a nyugdíjasok száma stagnálást mutat, viszont a születési számok csökkenése miatt az öregségi index folyamatos nő.

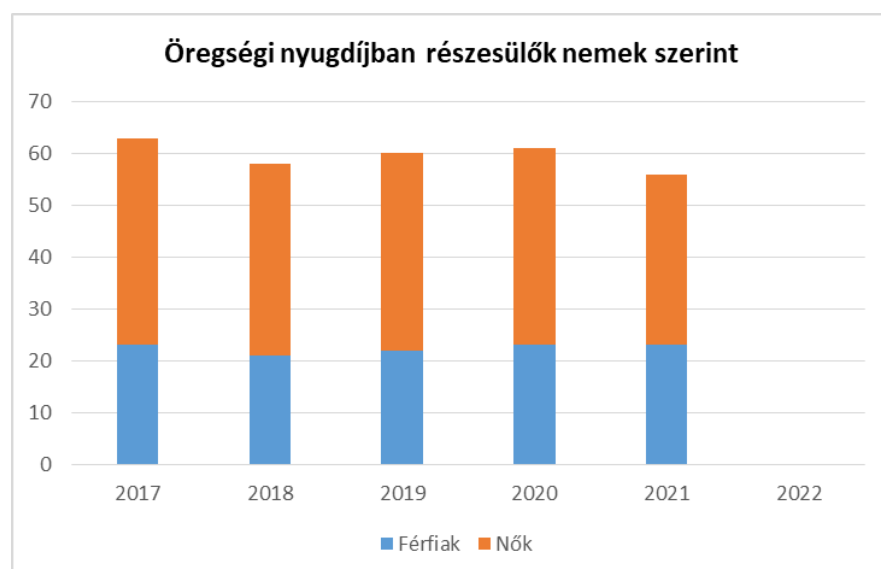
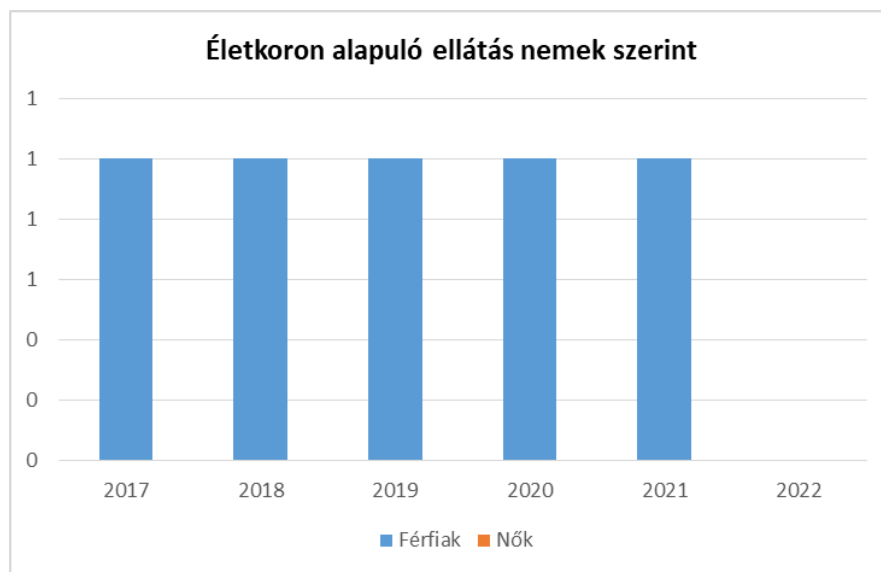

Összességében elmondható, hogy a férfiakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

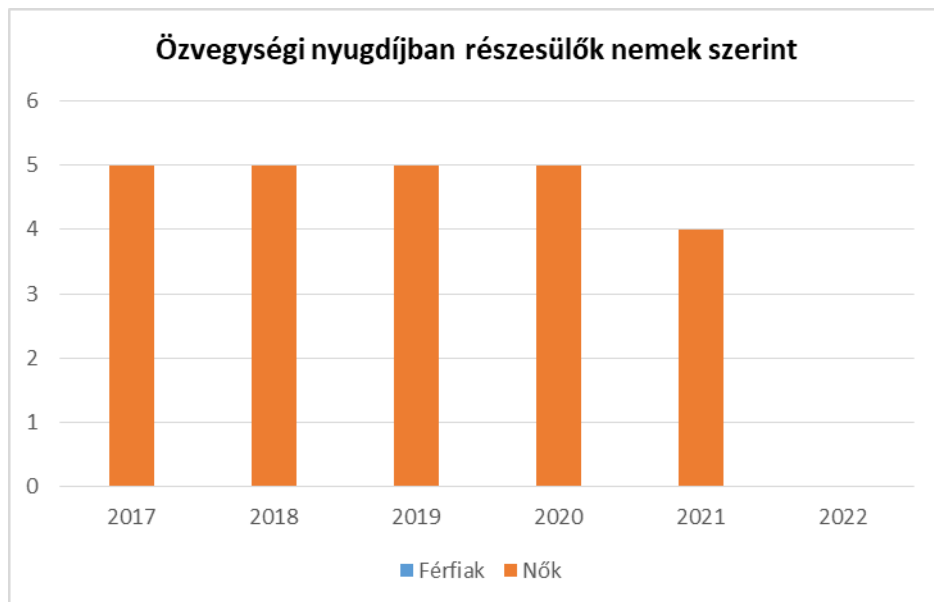
Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön magas az özvegy nők száma.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	1	0	23	40	0	5	0
2018	1	0	21	37	0	5	0
2019	1	0	22	38	0	5	0
2020	1	0	23	38	0	5	0
2021	1	0	23	33	0	4	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		16	6	14	15	8
41-45 év (TS 042)	Fő	3	0	2	0	0	0
	%	18,75%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	1	2	1	2	1
	%	6,25%	16,67%	14,29%	6,67%	25,00%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	3	2	3	0	0
	%	18,75%	50,00%	14,29%	20,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	0	2	1	0	1
	%	18,75%	0,00%	14,29%	6,67%	0,00%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	1	4	3	3
	%	6,25%	16,67%	7,14%	26,67%	37,50%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időszak, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az önkormányzatunk foglalkoztat 2 fő nyugdíjas személyt. Egyre elterjedtebb a nyugdíjasok visszafoglalkoztatása, mivel bizonyos területeken munkaerőhiánnyal küzdenek a foglalkoztatók (pl.: szociális ellátások, pedagógus hiány).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

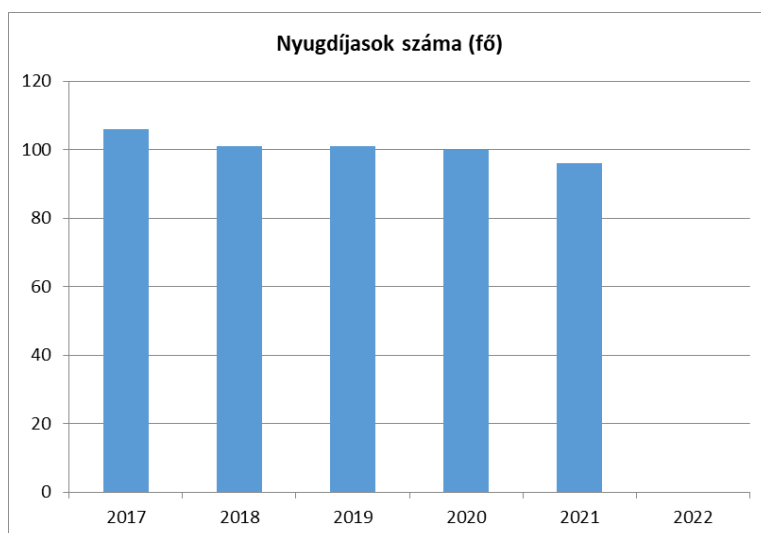
Nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	40	66	106
2018	38	63	101
2019	38	63	101
2020	37	63	100
2021	41	55	96
2022	n.a.	n.a.	-

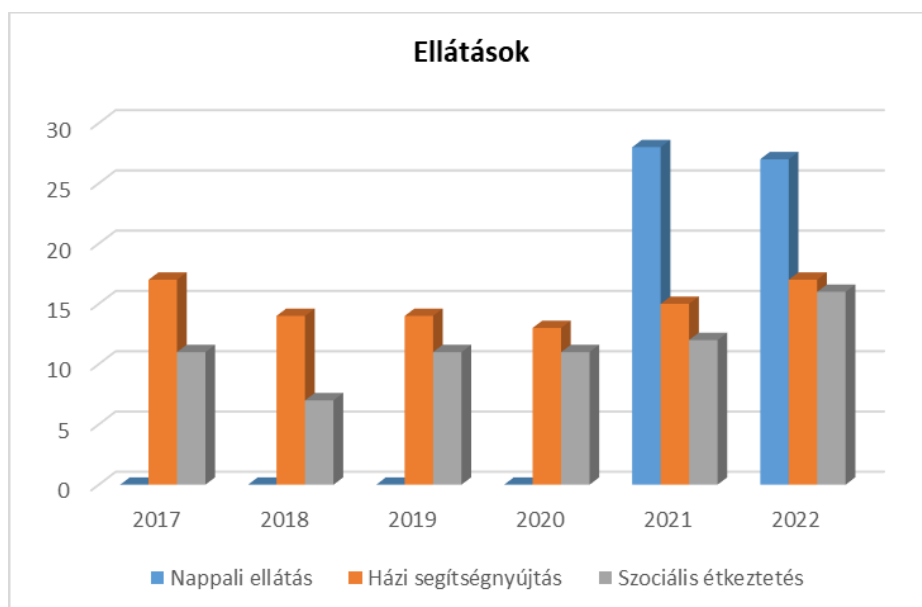
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	68	0	17	11
2018	65	0	14	7
2019	64	0	14	11
2020	69	0	13	11
2021	66	28	15	12
2022	67	27	17	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nappali ellátás, a szociális törvény (1993. évi III. tv.) által biztosított alapellátási forma, amely hajléktalanszemélyek és elsősorban saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségleteik kielégítését, napközbeni étkezésre.

A településen nappali ellátást biztosító Idősek Klubja működik.

Az időskorúak járadékát átvette a Kormányhivatal, ezért a településen az ellátásban részesülőkről adatunk nincs.

A szociális alapszolgáltatások közül a községben elérhető az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, az idősek nappali ellátása és a gondosóra szolgáltatás. A szociális alapszolgáltatásokat feladatellátási szerződéssel biztosítja Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat biztosítja.

A szociális étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak szállítja az ebédet, akik önmaguknak vagy családtagjaiknak nem képesek biztosítani. A fogyatkozó munkalehetőségek, a közeli városok vonzó hatása miatt egyre több idős ember marad egyedül, mert ingatlanát nem akarja, vagy nem tudja eladni. A fiatalabb hozzátartozók dolgoznak, nem tudnak gondoskodni a meleg étkeztetésről, így az egyedül maradt férj vagy feleség számára anyagilag előnyösebb, ha készen veszi az ebédet. Az étkezést igénylők részére az ebédet házhoz szállítja az önkormányzat Falubusza. A szociális étkeztetést igénylők száma emelkedő tendenciát mutat.

A házi segítségnyújtást az otthonhoz és megszokott környezethez való ragaszkodás, a családtagok elfoglaltsága, vagy a teljes elmagányosodás indokolja. A településen házigondozó szolgálat 2 fő gondozónővel biztosított. Jelenleg 16, ellátásra szoruló idős varsádi lakosról gondoskodnak napi szinten.

Falugondnoki szolgáltatás az aprófalvak intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítésére, közszolgáltatásokhoz valamint alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítására szolgál. Varsádon 2006 óta működik. 2023 tavaszán megtörtént a falugondnoki autó cseréje.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is.

Gyöng városban működik háziorvosi praxis, melynek körzetébe Varsád is beletartozik.

Hetente egyszer van rendelés a községben, egyéb időpontban a falugondnok szállítja a betegeket Gyöngre. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősek számára leginkább autóbusszal biztosított. Szekszárdra naponta 8-10 buszpár közlekedik, Tamásiba a járási székhelyre naponta egy buszpárral lehet eljutni.

A vallás gyakorlásra a helyi katolikus és evangélikus templomban van lehetőség. Kéthetente és ünnepeken vannak istentiszteletek. A település rendezvényeire igény szerint biztosítjuk az idősek szállítását.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Szervezett mozi, színház és múzeumlátogatás, valamint közös kirándulás a vizsgált időszakban az Idősek Klubja szervezésében volt elérhető.

c) idősek informatikai jártassága;

Egyre több idős rendelkezik okos telefontal, és a közösségi médiának köszönhetően közvetlenül tud napi szinten kapcsolatban maradni családtagjaival, barátaival és ismerőseivel.

d) a generációk közötti programok.

Település rendezvényei minden korosztály számára elérhetőek, a kulturális rendezvények aktív résztvevői az Idős Klub tagjai.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A szociális étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorult időseknek, akik igénylik meleg ebédet szállítunk a Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat konyhájáról Gyönkről. Minden ebédet a falugondnok szállít házhoz.

A házi segítségnyújtás keretében a házigondozó naponta látogatja azokat az időseket, akiknek a szolgáltatásra szüksége van. (begyűjt, fát hord be, takarít, bevásárol, stb.)

A falugondnok igény szerint elszállítja az időseket Gyönkre orvoshoz. Kiváltja a recepteket, a gyógyszert házhoz szállítja.

A település valamennyi rendezvényére a falugondnoki szolgálat gépjárművével elszállítjuk a mozgásukban korlátozott idős lakosokat. Önkormányzatunk minden évben ünnepségre hívja a 60 év feletti lakosokat, ahol a helyi gyerekek, vagy meghívott előadók adnak műsort a megjelenteknek. Az elmúlt években meleg ebédrel láttuk vendégül az ünnepségre érkező valamennyi 60 év feletti varsádi lakos az idősek napja alkalmából.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az egyedülállót biztosítani szükséges arról, hogy a falu közössége figyelembe részesíti, fontos a közösség számára.
Egészségügyi problémák fokozott megjelenése.	Egészséges életmód népszerűsítése. Szűrővizsgálatok szervezése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Generációs programok szervezése

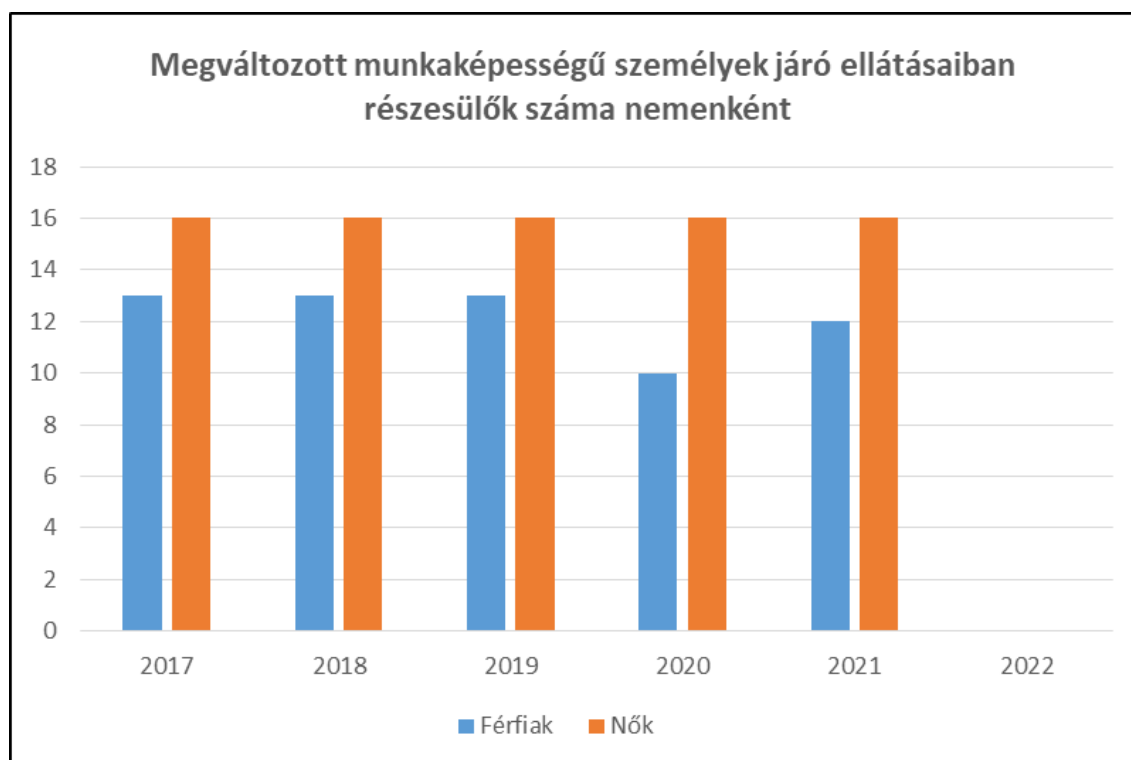
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	13	16	29
2018	13	16	29
2019	13	16	29
2020	10	16	26
2021	12	16	28
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok - köztük a fogyatékossgal élő emberek - számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Nagyon fontos feladata a társadalomnak az akadálymentesítés, de ez a fogalom nem csak a mozgássérült emberekre vonatkozik, hanem a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan- halmozottan fogyatékos emberekre ugyanúgy. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült emberek túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fogyatékossg fogalma: fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékossg meghatározásáról a fogyatékos személyek jogairól esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény rendelkezik.

A településen és közvetlen környezetében a fogyatékossgal élők számára képzettségük és képességeikhez mérten biztosított a foglalkoztatás.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A képzettséggel nem rendelkezők számára biztosított a közfoglalkoztatási program.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A teljes megkülönböztetés a foglalkoztatottság területén nem releváns.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nappali ellátást biztosító intézménnyel működik a településen, ahol a fogyatékossgal élők számára is biztosított az ellátás. Önálló életvitelt támogató helyi szolgáltatásaink a házi segítségnyújtás, ahol 2 fő gondozónő, illetve a falugondnoki szolgálat, ahol 1 fő falugondnok áll rendelkezésére a szolgáltatásokat igénylőknek a mindennapi szükségleteik kielégítésére, mint például bevásárlás, takarítás, orvoshoz szállítás, gyógyszerkiváltás. A családsegítő szolgálat a hivatalos ügyek intézésében és az ellátások igénylésében működik közre.

Az Önkormányzat épülete és az Orvosi rendelő a pályázati támogatása segítségével, rámpával és mozgáskorlátozottak számára kialakított mellékhelységgel, indukciós hurokkal valamint tájékoztató táblák Brei írással ellátottak. Teleház - Könyvtárunk a Nemzeti Kulturális Alapítvány támogatásával került akadálymentesítésre. Sajnos, egyik eddig felsorolt épület sem teljes körűen akadálymentes.

Info - kommunikációs akadálymentesítése nem megoldott.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon e-ügyintézés már működik.

A település közterületeit, közparkjait úgy alakítottuk ki, hogy kerekesszékekkel megközelíthetők legyenek. A járdák sajnos még több helyen felújításra és átalakításra szorulnak. A buszmegálló környezete sem alkalmas jelen állapotában arra, hogy azokat a fogyatékossgal élők biztonságosan

igénybe tudják venni. A közösségi közlekedés járműveit csak külső segítséggel tudják használni. A falugondnoki szolgálat igyekszik enyhíteni ezt a problémát, a falugondnoki autó rendelkezik rámpával a mozgáskorlátozottak, illetve fogyatékkal élők igénybevételének megkönnyítésére.

Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások): az önkormányzat a falugondnoki szolgálat működtetésével igyekszik a fogyatékkal élők mindennapi életviteléhez segítséget nyújtani (személyszállítás, gyógyszer felíratás, kiváltás, stb.).

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt. Varsád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletében szabályozott feltételeknek való megfelelés esetén biztosított az ellátás.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
- c) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások): az önkormányzat a falugondnoki szolgálat működtetésével igyekszik a fogyatékkal élők mindennapi életviteléhez segítséget nyújtani (személyszállítás, gyógyszer felíratás, kiváltás, stb.).
- d) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
- e) munkahelyek akadálymentesítettsége;
- f) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
- g) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);
- h) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A gyönki telephellyel működő háziorvosi szolgálat heti 1 alkalommal biztosít ellátást az község háza épületében található akadálymentesített orvosi rendelőben. Egyéb esetekben a gyönki rendelőben

fogadja a pácienseket, amely szintén akadálymentesített, és ahová igény esetén a Falugondnoki szolgálattal juthatnak el. A szakrendelések a 35 km-re lévő Szekszárdon érhetőek el. A rehabilitációs ellátások pedig csak távolabbi településeken érhetőek el.

Az Önkormányzat épülete és az Orvosi rendelő a pályázati támogatása segítségével, rámpával és mozgáskorlátozottak számára kialakított mellékhelységgel, indukciós hurokkal valamint tájékoztató táblák Brei írással ellátottak. Teleház - Könyvtárunk a Nemzeti Kulturális Alapítvány támogatásával került akadálymentesítésre. Sajnos egyik eddig felsorolt épület sem teljes körűen akadálymentes. Info - kommunikációs akadálymentesítése nem megoldott.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetőek. A honlapon e-ügyintézés már működik.

A település közterületeit, közparkjait úgy alakítottuk ki, hogy kerekesszékekkel megközelíthetőek legyenek. A járdák sajnos még több helyen felújításra és átalakításra szorulnak. A buszmegálló környezete sem alkalmas jelen állapotában arra, hogy azokat a fogyatékkal élők biztonságosan igénybe tudják venni. A közösségi közlekedés járműveit csak külső segítséggel tudják használni. A falugondnoki szolgálat igyekszik enyhíteni ezt a problémát, a falugondnoki autó rendelkezik rámpával a mozgáskorlátozottak, illetve fogyatékkal élők igénybevételének megkönnyítésére.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos adat a fogyatékosokkal kapcsolatban	Felmérést kell végezni és adatbázis létrehozása szükséges
Az önkormányzati épületek nem teljes körűen akadálymentesek	Az önkormányzati épületek teljes körű akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A településen 3 civilszervezet működik:

- A Varsádért Ifjúsági Klub a helyi fiatalokat igyekszik összefogni, valamint a falu kulturális életének mozgatórugója. A Remény Tánccsoport a székely és német hagyományokat viszi tovább.

- Az Idősek Klubja Közalapítványt a Német Nemzetiségi Önkormányzat alapította azzal a szándékkal, hogy a helyi idősök ellátás megszervezésében segítségére legyen az Önkormányzatnak. Ennek eredménye a 2009-ben átadott, pályázati támogatásból felújított Életház, melyben 2022 óta a Lackner Aladár Evangélikus Szeretetszolgálat álltat működtetett nappali ellátást biztosított intézmény működik.

- A Varsádi Polgárőr Egyesület a helyi közbiztonság megszervezésében végez jelentős munkát.

A településen 1994 óta működik Német nemzetiségi önkormányzat.

Önkormányzatunk tagja a Tamási székhellyel működő 25 települést magába foglaló DÁM Kistérségi társulásnak, amely a szociális alapellátás megszervezésében, a belsőellenőrzések koordinálásában, valamint a Gyepmesteri szolgálat szervezésében működik közre.

Óvodánkat a Diósberényi Napraforgó Óvoda Kindergarten német nemzetiségi tagóvodájaként működtetjük.

A Védőnői szolgálatot és a gyermekorvosi ellátást, valamint a háziorvosi ellátás a gyönki telephelyeken hozzáférhető.

A településen Katolikus és Evangélikus felekezet számára biztosított a hitélet gyakorlása. A néhány Református lakos számára az evangélikus istentiszteleteket látogatja, illetve a szomszédos Gyönki Református istentiszteleten tudja gyakorolni vallását. Mindhárom egyház partner az alkalmanként megrendezett ökumenikus istentiszteletek megtartásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A helyi esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat, a közös hivatal, a szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, a közoktatási és közművelődési intézmények az egyházak és településen működő civil szervezetek tevéleges bevonásával történt. Módszere a személyes, illetve az online kapcsolattartás, mely a kiemelt csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.varsad.hu közzétételre kerül, illetve hirdetmény útján is tájékoztatjuk a lakosságot annak elkészültéről. A program papír alapon is megtekinthető a helyi Polgármesteri Hivatalban.

A program elfogadása előtt a képviselő-testület lehetőséget biztosít a véleményezésre, melyek figyelembevételével a programot módosíthatja. A program elfogadása természetesen nyílt ülésen történik, melyre a meghívót a helyben szokásos módon – hirdetőtáblán – közli a lakossággal.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzet-elemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Közfoglalkoztatás szervezése - Pályaorientáció a piacképes szakképzés irányába, átképzések biztosítása - Egészségügyi szűrések szervezése - Felmérések készítése a település élők életkörülményeiről 	<p>Varsád Község Önkormányzat- polgármester Tamási Járási Munkaügyi Központ Klebersberg Intézmény fenntartó Központ Családsegítő szolgálat Gyermekjóléti szolgálat Háziorvos, Gyermekorvos, Védőnői szolgálat,</p>
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - Szülők felkészítése, ösztönzése a gyermekvállalásra - Önkormányzati támogatások rendszerének átgondolása - Közösségszervező programok a szocializációs problémák leküzdésére 	<p>Varsád Község Önkormányzata Óvoda, Iskola Védőnői szolgálat Családsegítő szolgálat Gyermekjóléti szolgálat Gyermekorvos Teleház – Könyvtár Varsádért Ifjúsági Klub</p>
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Napi kapcsolattartás biztosítása az egyedül élő idősekkel 	<p>Varsád Község Önkormányzata Házigondozó szolgálat Falugondnoki szolgálat Háziorvos</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Programok szervezése az időseknek - Egészségügyi szűrések, előadások szervezése - Tájékoztató előadások az áldozattá válás megelőzésére 	<p>Teleház- Könyvtár Idősek Klubja Közalapítvány Polgárőr Egyesület</p>
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - Baba-Mama Klub szervezése - Piacképes szakmára képzés, átképzés - Gyermekfelügyelet megszervezése dolgozó anyukák számára 	<p>Varsád Község Önkormányzata Védőnői szolgálat Családsegítő szolgálat Gyermekjóléti szolgálat Varsádért Ifjúsági Klub</p>
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzati épületek, közterületek teljes körű akadálymentesítése - Pontos felmérés a Varsádon élő fogyatékos életkörülményeiről, állapotukról 	<p>Varsád Község Önkormányzata Házigondozó szolgálat Családsegítő szolgálat Falugondnoki szolgálat Háziorvosi szolgálat</p>
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Közfoglalkoztatás szervezése - Pályaorientáció a piacképes szakképzés irányába, átképzések biztosítása - Egészségügyi szűrések szervezése - Felmérések készítése a település élők életkörülményeiről 	<p>Varsád Község Önkormányzat-polgármester Tamási Járási Munkaügyi Központ Klebersberg Intézmény fenntartó Központ Családsegítő szolgálat Gyermekjóléti szolgálat Háziorvos, Gyermekorvos, Védőnői szolgálat,</p>

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nem érzik hátránynak nemzetiségi hovatartozásuk vállalását.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára kitörési pontokat biztosítsunk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtését és oktatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök áldozattá válásának megelőzésére, megakadályozására, életkörülményeikre, segítő kezet nyújtunk nekik ezzel biztosítva a nyugodt, békés időskort számukra.

Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a nők minden tiszteletet és segítséget megkapjanak ahhoz, hogy legszebb feladatukat, az anyaságot problémamentesen megéljék és átéljék, hogy a jövő generációját tisztességgel felneveljék, odafigyelünk az egyenjogúságra.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, fogyatékoságukkal kapcsolatban megtapasztalt problémáik, nehézségeik megoldására, ezáltal elérve azt, hogy településünkön ugyanolyan értékű személynek érezhessék magukat, mint egészséges embertársaik.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés elérését célként megjelölt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása a országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Közfoglalkoztatás szervezése	Olyan közfoglalkoztatási programok szervezése, ahol a munkanélküliek számára képzettségüknek és képességeiknek megfelelő értékteremtő munkát tudunk biztosítani	Munkanélküliség csökkentése	Helyi gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Start munkaprogramok szervezése Közfoglalkoztatási lehetőségek maximális igénybevétele	Polgármester	2030. 02. 01. (péntek)	A statisztikai mutatók javulása, segélyezettégek számának csökkenése	Pályázati támogatás, szakemberek	Folyamatos foglalkoztatottság	Nem releváns.
2	Piacépes szakképzések, átképzések szervezése (számítógépek)	Olyan szakképzések szervezése, amellyel a munkanélküliek	Munkanélküliség csökkentése, az álláskeresők	Munkaügyi központ képzési terve, helyi gazdaságfejlesztés	Új Roma Stratégia (2019-2030)	A munkanélküliek számára olyan képzések szervezése,	Tamási Járási Munkaügyi Központ	2030. 02. 01. (péntek)	Szakképzettek száma nő, munkanélküliek	Pályázati támogatás, szakemberek	Családok anyagi helyzete javul	Nem releváns.

	es tanfolyam helyben (Digitális Jólét Program keretében)	munkaerőpiacon el tudnak helyezkedni	piacképes szakmához juttatása, munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése	esztési program		amellyel a munkaerőpiacon el tudnak helyezkedni, Lehetséges célcsoportok feltérképezése, képzés megszervezése			száma csökken			
3	Felmérések készítése településen élők életkörülményeiről	Olyan adatbázis létrehozása, aminek alapján célzottan tudunk megoldásokat keresni a hátrányos helyzetű családok számára	A feltárt problémákra célzott megoldás biztosítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia Helyi gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Olyan adatbázis készítése, amely alapján célzott támogatást, segítséget tudunk biztosítani a rászorulóknak	Családsegítő, Közös Hivatal	2030. 02. 01. (péntek)	A lakosság életkörülményei javulnak	Pályázati támogatások, humán erőforrás, személyi és tárgyi feltételek	A támogatások felhasználásának nyomon követése	Nem releváns.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Közösségszervező programok a szocializációs problémák leküzdésére	Olyan programok szervezése, ahol különböző nemű, korú, nemzetiségű és érdeklődésű körű gyerekek	Közösségtudatos gondolkodás elsajátítása, az empátia, a szolidaritás és a segítőkészség	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Olyan programok szervezése, ahol különböző nemű, korú, nemzetiségű és érdeklődésű gyerekek	Könyvtáros, Családsegítő, Gyermekjóléti szolgálat	2030. 02. 01. (péntek)	Aktív közösségi élet, Kallódó gyerekek számának csökkenése	Pályázati támogatások, humán erőforrás	Programok rendszeressége, stabil humán erőforrás	Nem releváns.
---	---	---	---	--	--	--	---	------------------------	--	--	--	---------------

		megismerhetik egymást, közelebb kerülnek egymáshoz, és a közösség erejénél fogva átsegítik egymást a mindennapi élet problémáin. Az infrastrukturális feltételek megteremtése a minél színvonalasabb közösségi rendezvényekhez.	ösztönzése			megismerhetik egymást, közelebb kerülnek egymáshoz, és a közösség erejénél fogva átsegítik egymást a mindennapi élet problémáin.						
2	Motivált jövő!	Sok céltalan, jövőkép nélküli fiatal. Jellemzőek a, drog és alkohol problémák fiatalok körében, a közösségi média ártalmas	A tehetséges fiatalok felkutatása és támogatása, az iskola, óvoda pedagógusainak bevonásával. Hasznos szabadidő	Könyvtár éves programterve.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024); „Legyen jobb gyermekeknék” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Ifjúsági klub és az idősek támogatásával ahol előadások, programok keretében, jó példa bemutatásával lehet a fiatalok jövőképét befolyásolni	Polgármester	2030. 02. 01. (péntek)	Fiatalok érdeklődésének felmérése a programok iránt.	Célcsoport megszólításához alkalmas személy felkutatása. Előadások szervezési költsége esetleges előadók tiszteletdíja, plakátok, szórólapok	A problémás fiatalok folyamatos felkutatása, illetve a régebbi esetek folyamatos figyelemmel kísérése.	Nem releváns.

		hatásai ellen védünk kell őket. A tehetséges fiatalok támogatás, odafigyelés nélkül elkallódnak.	eltöltés szervezése, ahol a fiatalok találkozhatnak számukra érdekes, motiváló célokkal. Kevesebb drog és alkohol fogyasztó fiatal.			a megfelelő pozitív irányba. A tehetséges fiatalokat a képességüknek, tehetségüknek megfelelő irányba terelni és az útjukat.				legyártási költsége.		
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	----------------------	--	--

III. A nők esélyegyenlősége

1	Baba-Mama klub szervezése	Olyan foglalkozások szervezése, ahol háztartásvezetéshez, gyermekneveléshez kapnak információkat a nők, édesanyák. Önismereti tréningek szervezése	Pozitív szemléletű, kiegyensúlyozott nők, édesanyák, gyermekek és családok.	Nemzeti Fejlesztési Stratégia, helyi gazdasági program	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Olyan foglalkozások szervezése, ahol a háztartásvezetéshez, gyermekneveléshez kapnak információkat a nők, édesanyák. Önismereti tréningek szervezése	Védőnő	2030. 02. 01. (péntek)	Krízis helyzetbe került nők számának csökkenés	Pályázati támogatás, humán erőforrás	Folyamatos kapcsolattartás	Nem releváns.
2	Napközbeni ellátás megszervezése	Olyan, gyerekek napközbeni ellátását	Nők, édesanyák visszakerülése	Nemzeti Fejlesztési stratégia, helyi	„A nők szerepének erősítése a családban és	Olyan, gyerekek napközbeni ellátását	Képviselő-testület, Védőnő,	2030. 02. 01. (péntek)	Munkanélküli nők számának	Anyagi támogatások, Humánerőforrás	Megfelelő számú igény, anyagi	Nem releváns.

		biztosító szolgáltatás beindítása, amit GYES-ről munkába álló anyukák igénybe tudnak venni	munkaerő piacra, Óvodai anyitvatartási idő felülvizsgálata	gazdaságfejlesztési program	„Társadalomban” (2021–2030)	biztosító szolgáltatás beindítása, amit GYES-ről munkába álló anyukák igénybe tudnak venni	családgon- dozó		csökkenés		források megléte	
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Egészségügyi szűréseken való részvétel ösztönzése	Olyan egészségügyi szűrések szervezése, amivel kiszűrhetők, megelőzhetőek betegségek, illetve jó eséllyel gyógyíthatók, javítva ezzel a hátrányos helyzetű lakosság életminőségét.	Minél többen vegyen részt a szűréseken	Országos egészségmegőrző és betegségmegelőző program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Olyan egészségügyi szűrések szervezése, amivel kiszűrhetők, megelőzhetőek betegségek, illetve jó eséllyel gyógyíthatók, javítva ezzel a hátrányos helyzetű lakosság életminőségét.	Háziorvos, Védőnő	2030. 02. 01. (péntek)	Egészségügyi mutatók javulása	Pályázati támogatás, Humán erőforrás	A lakosság életminőségének javulása	Nem releváns.
2	Egészségügyi szűrések, egészséges életmódra ösztönző	Olyan szűrések szervezése, amivel kiszűrhetők, megelőzhetőek	Betegségek kialakulásának megelőzése, várható	Gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Olyan szűrések szervezése, amivel kiszűrhetők, megelőzhetőek	Háziorvos	2030. 02. 01. (péntek)	Statisztikai mutatók javulása, az idősek lakosság életminősége	Pályázati támogatások, Humán erőforrás	Folyamatos kapcsolattartás	Nem releváns.

	előadások szervezése	k betegségek illetve olyan idős kort érintő életmód tanácsadások, amikkel az idősek életminősége javítható	életkor emelkedés			k betegségek illetve olyan idős kort érintő életmód tanácsadások, amikkel az idősek életminősége javítható			gének javulása			
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Pontos felmérés a fogyatékkal élők életkörülményeiről, állapotukról	Olyan felmérés készítése, ami alapján célzott segítséget tudunk nyújtani a fogyatékkal élőknek	Célzott segítségnyújtás, nem maradjon ellátatlan senki	Helyi gazdasági program	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Olyan felmérés készítése, ami alapján célzott segítséget tudunk nyújtani a fogyatékkal élőknek	Családgondozó, Falugondnok, Házigondozók	2030. 02. 01. (péntek)	Az ellátásban részesülők számának emelkedése	Anyagi támogatások, Humán erőforrás	Folyamatos kapcsolattartás	Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Varsád község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Varsád község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **16/2025.(II.26.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Kelt: Varsád, 2025. február 26.

Andrási Zoltánné
polgármester

Varsád Község Önkormányzata

H A T Á R O Z A T K I V O N A T

Varsád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. február 26-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből:

**Varsád Község Önkormányzata Képviselő-testületének
16/2025. (II. 26.) önkormányzati határozata
a 2025-2030 közötti időszakra vonatkozó helyi esélyegyenlőségi
program elfogadásáról**

Varsád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2025 - 2030-as időszakra vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény 31. § (1) alapján elfogadja.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert arra, hogy a helyi esélyegyenlőségi programot tegye közzé az erre a célra szolgáló kormányzati felületen, valamint a település honlapján, és küldje meg a jogszabályban nevesített szervezeteknek.

Határidő: 8 nap

Felelős: a polgármester

k.m.f.

Andrási Zoltánné s.k.
polgármester

Radványi Petra s.k.
jegyző

Radványi Petra jegyző nevében és megbízásából a kiadmány hitelül:

Varsád, 2025. március 3.

